

Spolufinancováno
Evropskou unií

NÁVRH

Smlouva o dílo č. 05304247425

podle příslušných ustanovení § 2586 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník

Město Třebíč

se sídlem Karlovo nám. 104/55, 674 01 Třebíč

IČ: 00290629

DIČ: CZ00290629

Bankovní spojení: ČNB, a.s.

číslo účtu: 94 – 716711/0710

zastoupené ve věcech smluvních: Mgr. Pavlem Pacalem, starostou města

zastoupené ve věcech technických: Mgr. Janou Sklenářovou, vedoucí odboru rozvoje a územního plánování

(dále jen „objednatel“)

a

Atregia s.r.o.

se sídlem: Vážného 10, 621 00 Brno, Řečkovice

IČO: 02017342

DIČ: CZ02017342

Bankovní spojení: Česká spořitelna a.s.

číslo účtu: 6177992399/0800

zapsaná u Krajského soudu v Brně, oddíl C, vložka 79922

zastoupená ve věcech smluvních: Ing. Martin Vokrál, tel.: [REDACTED]

zastoupená ve věcech technických: Ing. et Ing. Barbora Májková, tel.: [REDACTED]

(dále jen „zhotovitel“)

společně („smluvní strany“)

uzavírají

smlouvu o dílo,

kterou se zhotovitel zavazuje provést na svoje náklady a svoji odpovědnost dílo „**Studie systémů sídelní zeleně města Třebíče**“ specifikované v článku II. a příloze č. 1 této smlouvy.

Vymezení pojmů:

„Objednatel“ je „zadavatel“ po uzavření smlouvy na plnění veřejné zakázky.

„Zhotovitel“ je „dodavatel“ po uzavření smlouvy na plnění veřejné zakázky.

I. Úvodní ustanovení

- 1.1 Předmětem této smlouvy o dílo je závazek zhotovitele provést pro objednatele svým jménem a na vlastní odpovědnost ve sjednaném termínu, rozsahu a za podmínek sjednaných v této smlouvě dále specifikované dílo a zhotovené dílo prosté vad a nedodělků bránících jeho řádnému užívání předat objednateli sjednaným způsobem a ve sjednaném termínu, a dále závazek zhotovitele odstranit případné vady a nedodělky bránící řádnému užívání díla zjištěné při předání díla nebo později ve sjednané záruční době a závazek objednatele řádně zhotovené dílo převzít a zaplatit za něj sjednaným způsobem sjednanou cenu.

- 1.2 Zhotovitel prohlašuje, že je způsobilý k řádnému a včasnému provedení díla dle této smlouvy, že disponuje takovými kapacitami a odbornými znalostmi, které jsou třeba k řádnému provedení díla. Pokud některé práce na sjednaném díle zajistí zhotovitel prostřednictvím třetích osob pod svým osobním vedením, odpovídá za kvalitu prací a dodávky, jako by dílo prováděl sám.
- 1.3 Zhotovitel prohlašuje, že mu jsou známy technické, kvalitativní a specifické podmínky, za nichž se má dílo realizovat.
- 1.4 Zhotovitel prohlašuje, že se před podpisem této smlouvy podrobně seznámil s požadavky objednatele na rozsah a kvalitu díla. Zhotovitel dále prohlašuje, že je s ohledem na své znalosti a zkušenosti schopen dílo zhotovit podle požadavků objednatele uvedených v této smlouvě, tzn. tak, aby dílo mohlo být řádně užíváno k účelu, k němuž má být zhotoveno.
- 1.5 Zhotovitel prohlašuje, že není předlužen, že mu není známo, že by vůči němu bylo zahájeno insolvenční řízení. Rovněž prohlašuje, že vůči němu není v právní moci žádné soudní rozhodnutí, případně rozhodnutí správního, daňového či jiného orgánu na plnění, které by mohlo být důvodem zahájení exekučního řízení na majetek zhotovitele, a že takové řízení nebylo vůči němu zahájeno.
- 1.6 V případě, že se prohlášení podle tohoto článku ukáže být nepravdivým, odpovídá tato smluvní strana za škodu, která nepravdivostí prohlášení druhé smluvní straně vznikla.
- 1.7 Zhotovitel bere na vědomí, že na předmět díla bude objednateli poskytnuta dotace z programu Z1507 Operační program životní prostředí – 2021-2027 – AOPK ČR, kdy poskytovatelem je Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky a zhotovitel se zavazuje při zpracování studie sídelní zeleně dodržovat dotační podmínky operačního programu a výzvy AOPK OPŽP ZMV_ 3. výzva SC 1.3.
- 1.8 Zhotovitel je povinen na všech relevantních dokladech předmětu díla dodržet pravidla publicity poskytovatele dotace.

II. Předmět díla

- 2.1 Předmětem plnění podle této smlouvy je zpracování Studie systémů sídelní zeleně pro město Třebíč blíže dále specifikované v přílohách č. 1 a č. 2 této smlouvy.
- 2.2 Součástí předmětu díla je veškerá činnost zhotovitele nezbytná k provádění předmětu díla a ke zdárnému a kompletnímu dokončení díla (např. projednání, prezentace a konzultace návrhu s objednatelem). Součástí plnění díla je i provedení prací, které nejsou výslovně uvedeny ve výčtu v příloze č. 1 této smlouvy, avšak jsou nezbytné k řádnému dokončení, případně užívání díla, a o kterých zhotovitel vzhledem ke své kvalifikaci a zkušenostem měl nebo mohl vědět.
- 2.3 Studie sídelní zeleně bude v průběhu pořizování konzultována se zástupci objednatele a budou se konat dle potřeby kontrolní dny v sídle objednatele. Z těchto schůzek bude pořizovat písemné zápisy zástupce zhotovitele.
- 2.4 Podrobnosti k jednotlivým etapám jsou uvedeny v příloze č. 1 této smlouvy a příloze č. 2 v Metodickém rámci zpracování studie systému sídelní zeleně.
- 2.5 Zhotovitel zpracuje a předá objednateli dílo ve formátech stanovených v příloze č. 1 této smlouvy ve 4 kopiích. Případné vícetisky budou zhotoveny na základě ceny dohodu. V případě potřeby dalších vícetisků se zhotovitel zavazuje tyto vícetisky zhotovit bezplatně pouze za cenu nákladů na zhotovení kopií za ceny obvyklé v planografických centrech včetně kompletace.
- 2.6 Zadávání případných víceprací bude realizováno v souladu se zákonem. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, v platném znění.
- 2.7 Veškeré změny předmětu díla musí být provedeny formou písemného dodatku k této smlouvě opatřeného podpisy obou smluvních stran. Věcná náplň dodatku bude odsouhlasena zplnomocněnými zástupci obou stran (tj. zástupcem objednatele ve věcech smluvních a zástupcem zhotovitele) před jejich provedením, včetně důsledků těchto změn na výši sjednané ceny díla; jinak platí, že jde o plnění v rámci této smlouvy o dílo. Změny předmětu díla musí být provedeny v souladu s § 222 zákona č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů.

III. Termíny a místo plnění

3.1 Zhotovitel se zavazuje, že činnost pro objednatele vykoná v termínech:

Terénní průzkumy a zpracování analytické části...8 měsíců od účinnosti smlouvy předpokládaný datum zahájení díla dne **01. 10. 2025**

Návrhová část a dokončení studie...10 měsíců od dokončení analytické části, nejpozději **do 30. 4. 2027**

3.2 Zhotovitel se zavazuje dokončit a protokolárně předat sjednané dílo.

3.3 Vzhledem k tomu, že se jedná o služby, jejichž doba realizace není závislá jen na vybraném dodavateli, ale i na součinnosti objednatele, potažmo třetích osobách (stanoviska a rozhodnutí orgánů statní správy a organizací a účastníků společného řízení), vyhrazuje si objednatel právo na úpravu termínů uvedených v odst. 3.2 této Smlouvy.

Bude-li vybranému dodavateli bránit v plnění jeho povinností při realizaci zakázky překážka vzniklá nezávisle na jeho vůli, kterou objednatel nezavinil a kterou nemohl s vynaložením veškerého rozumně očekávatelného úsilí ovlivnit (například zejména prodlení způsobené delšími lhůtami, než jsou zákonné lhůty se získáním stanovisek a rozhodnutí orgánů statní správy a organizací nebo vyjádření účastníků společného řízení, které nebyly způsobeny činností resp. nečinností vybraného dodavatele), bude termín uvedený v odst. 3.2 této smlouvy prodloužen o dobu trvání takové překážky.

3.4 Nedojde-li mezi smluvními stranami k jiné dohodě, zhotovitel se zavazuje předat předmět díla (dle předcházejícího odstavce tohoto článku smlouvy), včetně všech příloh, v sídle objednatele (Město Třebíč, Karlovo nám. 104/55, 674 01 Třebíč), které je zároveň místem vstupního jednání, následujících jednání a koordinačních schůzek.

3.5 Smluvní strany se dále dohodly, že pokud by v průběhu realizace díla došlo k prodlení s plněním z důvodu neočekávaných okolností, které nastaly bez zavinění některého z účastníků ve smyslu § 2913 odst. 2 občanského zákoníku (vyšší moc), prodlužuje se termín plnění díla o stejný počet dní trvání těchto okolností. Smluvní strana, která se o takových okolnostech dozví, je povinna neprodleně informovat druhou smluvní stranu. Nesplní-li tuto povinnost, není oprávněna se těchto okolností dovolávat. Přesáhne-li doba trvání prodlení na straně zhotovitele z těchto důvodů 15 dnů, je objednatel oprávněn od této smlouvy odstoupit. Zhotovitel je povinen pokračovat v provádění díla bezodkladně poté, co důvod přerušení odpadne.

3.6 Po dobu prodlení jedné smluvní strany s plněním jejích povinností stanovených touto smlouvou, není druhá strana v prodlení s plněním svých povinností, pokud jejich realizace je podmíněna splněním povinností, s jejichž plněním je druhá strana v prodlení.

3.7 Zhotovitel je oprávněn provést dílo i před sjednaným termínem. V tomto případě se objednatel zavazuje poskytnout zhotoviteli potřebnou součinnost a dílo provedené ve zkráceném termínu převzít, pokud nevykazuje vady a žádné nedodělky.

3.8 Řešeným územím jsou pozemky v zastavěném a zastavitelném území:

KÚ Budíkovice

KÚ Pocoucov

KÚ Podklášteří

KÚ Ptáčov

KÚ Račerovice

KÚ Řípov

KÚ Slavice

KÚ Sokolí

KÚ Třebíč

KÚ Týn u Třebíče

IV. Cena díla

- 4.1 Cena díla v rozsahu této smlouvy a jejích příloh je stanovena na základě výsledku veřejné zakázky zadané dle zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů, stanovené v souladu s podmínkami danými zadávací dokumentací a činí:

a) Průzkumy a rozbor

Cena bez DPH	150 000,00 Kč
DPH 21 % činí	31 500,00 Kč
Cena včetně DPH	181 500,00 Kč

b) Pasport zeleně

Cena bez DPH	650 000,00 Kč
DPH 21 % činí	136 500,00 Kč
Cena včetně DPH	786 500,00 Kč

c) Návrh studie systémů sídelní zeleně

Cena bez DPH	739 000,00 Kč
DPH 21 % činí	155 190,00 Kč
Cena včetně DPH	894 190,00 Kč

d) Plán péče o zeleň

Cena bez DPH	150 000,00 Kč
DPH 21 % činí	31 500,00 Kč
Cena včetně DPH	181 500,00 Kč

Cena celkem bez DPH **1 689 000,00 Kč**

DPH 21% **354 690,00 Kč**

Cena celkem včetně DPH **2 043 690,00 Kč**

Ceny uvedené v cenové nabídce jsou maximální a nepřekročitelné. Cena zahrnuje všechny práce, dodávky a služby, výkony, dopravy, přepravy, mzdy a ostatní nutné náklady související se zhotovením díla, vedlejší náklady související s realizací díla a dalších nákladů, kterých je třeba trvale či dočasně k provedení, dokončení a řádnému předání a převzetí díla s výjimkou změny daňových právních předpisů týkajících se DPH.

- 4.2 DPH bude účtována ve výši a sazbě dle příslušného právního předpisu, platného v době uskutečnění zdanitelného plnění.
- 4.3 Pokud se v díle vyskytnou vícepráce, budou fakturovány po dokončení díla na základě schváleného dodatku ke smlouvě o dílo.
- 4.4 Objednatel si ve smyslu § 100 odst. 1 zákona vyhrazuje možnost změny nabídkové ceny v průběhu trvání smlouvy o dílo v případě změny zákonem stanovené sazby daně z přidané hodnoty podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. V takovém případě bude cena změněna o příslušnou změnu sazby DPH ode dne účinnosti nové zákonné úpravy DPH.

V. Platební podmínky a fakturace

- 5.1 Platba za vykonanou práci bude provedena bezhotovostně na bankovní účet uvedený v záhlaví této smlouvy na základě daňového dokladu - faktury odsouhlaseného objednatelem. Faktura bude označena názvem díla, registračním číslem projektu. Dnem uskutečnění zdanitelného plnění je den předání a převzetí úplného díla bez vad a nedodělků. Přílohou faktury bude oboustranně odsouhlasený a podepsaný protokol o předání a převzetí díla, případně také zápis o odstranění veškerých vad a nedodělků.
- 5.2 Faktura je současně daňovým dokladem a musí proto obsahovat náležitosti uvedené v zákoně o dani z přidané hodnoty č. 235/2004 Sb. v platném znění. V opačném případě je objednatel oprávněn odeslat nepřesný nebo neúplný doklad zpět zhotoviteli k opravě, aniž se tak dostane do prodlení se splatností. Lhůta splatnosti počíná běžet znovu v celé délce od opětovného doručení opravených dokladů. Splatnost faktury bude **činit 30 kalendářních dnů** ode dne jejího vystavení a předání objednateli. Za okamžik uhrazení faktury se považuje datum, kdy byla částka odepsána z účtu objednatele.
- 5.3 Zhotovitel má nárok na úhradu sjednané ceny a vystavení faktury až po úplném dokončení díla této smlouvy a po podepsání předávacího protokolu o předání díla bez vad a nedodělků objednatelem. Pokud se u předání vyskytnou vady, je zhotovitel oprávněn fakturu vystavit až po jejich odstranění a opětovném odsouhlasení objednatele o odstranění vad a nedodělků.
- 5.4 Součástí předávacího protokolu bude ustanovení, že je dílo bez zjevných vad, případné vady nebránící užívání budou v protokolu specifikovány s uvedením termínu jejich odstranění.
- 5.5 Smluvní strany se dohodly, že objednatel neposkytuje zálohy.
- 5.6 Případné smluvní pokuty nebo náhradu škody se smluvní strany zavazují řádně uhradit do 30 (třiceti) dnů po doručení faktury se specifikací a s vyčíslením výše škody anebo výše smluvní sankce.
- 5.7 Fakturu lze doručit elektronicky na adresu: [REDAKCE]
- 5.8 Stane-li se zhotovitel nespolehlivým plátcem ve smyslu ustanovení § 106a zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (dále jen „zákon o DPH“), je povinen neprodleně o tomto informovat objednatele.
- 5.9 Bude-li zhotovitel ke dni poskytnutí zdanitelného plnění veden jako nespolehlivý plátec ve smyslu ustanovení § 106a zákona o DPH, je objednatel oprávněn část ceny odpovídající dani z přidané hodnoty uhradit přímo na účet správce daně v souladu s ustanovením § 109a zákona o DPH. O tuto část bude ponížena cena díla a zhotovitel obdrží pouze cenu díla (části díla) bez DPH.
- 5.10 Dojde-li po uzavření smlouvy ke změně účtu zhotovitele, který je zveřejněn na stránkách České daňové správy, je zhotovitel povinen o tom neprodleně informovat objednatele.

VI. Dílo

- 6.1 Předmětem této veřejné zakázky je vytvoření dokumentu „**Studie systémů sídelní zeleně města Třebíče**“ (dále jen „dílo“) ve stanoveném rozsahu dle Zadání studie systémů sídelní zeleně města Třebíče, která je nedílnou součástí této smlouvy v příloze č. 1 a v souladu s Metodickým rámcem zpracování studie systému sídelní zeleně v příloze č. 2 této smlouvy.
- 6.2 Rozsah a kvalita předmětu díla je dána Metodickým pokynem AOPK - dalšími podmínkami objednatele sjednanými v této smlouvě.
- 6.3 Objednatel se zavazuje poskytnout veškerou nezbytnou součinnost zhotoviteli při provádění díla, a to zejména při projednávání a zajištění podkladů.
- 6.4 Objednatel a zhotovitel se dohodli, že aplikace ustanovení § 2591 a § 2595 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, se vylučuje.
- 6.5 Zhotovitel se zavazuje postupovat podle pokynů objednatele, a to při dodržení ustanovení obecně závazných právních předpisů, zejména zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, v platném a účinném znění (dále jen „občanský zákoník“).

VII. Podklady pro provedení díla

- 7.1 Objednatel poskytne zhotoviteli veškeré jemu dostupné podklady uvedené v příloze č. 1 potřebné pro provedení díla ke dni podpisu této smlouvy popř. v dohodnutém termínu. Podklady s odkazem jsou

veřejně přístupné. V případě požadavku na poskytnutí *shp formy objednateli dostupných podkladů, budou na vyzvání poskytnuty pověřeným zástupcům zhotovitele uvedeným v záhlaví této smlouvy.

- 7.2 Další případné a potřebné podklady od dotčených institucí, oborové mapy, které jsou nezbytné a dostupné ke kvalitnímu zpracování díla, si zajistí zhotovitel sám. Objednatel mu v tomto směru poskytne potřebnou součinnost (např. plná moc k zastupování atd.).
- 7.3 Zhotovitel se zavazuje, že veškeré podklady mu předané použije výhradně pro potřeby plnění vyplývající z této smlouvy o dílo. Zhotovitel se zavazuje, že veškeré podklady mu předané nepoužije pro jiné účely, než je splnění závazků podle této smlouvy. Zhotovitel se zavazuje zaplatit objednateli smluvní pokutu za každé jednotlivé porušení této povinnosti dle článku XIV. této smlouvy. Za porušení závazků má poškozená strana právo i na náhradu vzniklé škody.
- 7.4 Textová část bude vyhotovena v potřebném rozsahu výstižně charakterizující záměry návrhu územní studie, jejíž osnova bude stanovena dle Metodického rámce pro zpracování studií systémů sídelní zeleně dle OPŽP (viz příloha č. 4).
- 7.5 Grafická část bude odevzdána dle osnovy zadání. Studie bude předána zadavateli ve čtyřech vyhotoveních v autorizovaných výtiscích v plné podobě a dále bude předáno 1x na flash disku ve formátu – vektorová data v CAD formátech *.dwg nebo *.dgn (případně GIS *shp), rastrová data ve formátech *.jpg, *.tif, apod., textová a tabulková část ve formátech *.doc(x), *.xls(x), vše navíc vyexportováno do formátu *.pdf.

VIII. Průběžná kontrola a provádění díla

- 8.1 Objednatel je oprávněn kontrolovat průběžné provádění díla a jednotlivých částí. V průběhu prací směřujících ke zhotovení předmětu díla je zhotovitel povinen podrobit se konzultacím s objednatelem nebo jeho pověřeným zástupcem (dále také „kontrolní den“). Konzultace budou probíhat dle aktuálních potřeb a časových možností objednatele a zhotovitele, a to vždy na základě jejich společné dohody.
- 8.2 Zjistí-li objednatel při kontrolním dnu, že zhotovitel provádí dílo v rozporu se svými povinnostmi a pokyny objednatele, je oprávněn dožadovat se nápravy ve smyslu § 2593 občanského zákoníku. Z každého kontrolního dne zhotovitel vždy pořídí písemný zápis potvrzený zástupci obou smluvních stran.
- 8.3 Pokud bude zhotovitel nebo objednatel požadovat kontrolní den, vyzve k účasti zástupce druhé smluvní strany telefonicky nebo emailem nejméně 7 pracovních dnů předem.

IX. Kvalifikační podmínky

- 9.1 Zhotovitel se zavazuje sjednané dílo provést s odbornou péčí v rozsahu odpovídajícímu předpokládanému účelu a využití za dodržení zák. č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“), a jeho prováděcích předpisů, technických a ostatních závazných norem a obecně závazných právních předpisů, a dále za dodržení požadavků stanovených oprávněnými orgány a objednatelem. Dílo musí být provedeno v souladu s touto smlouvou a nesmí mít nedostatky, které brání využití díla k určenému účelu.
- 9.2 Práce budou prováděny pouze kvalifikovanými pracovníky, kteří se mohou prokázat příslušnou kvalifikací. Předmět plnění bude zpracován týmem specialistů – autorizovanými osobami minimálně však autorizovanou osobou uvedenou v příloze č. 3 Vedoucí týmu – „hlavní projektant“ této smlouvy a kterou byla prokazována kvalifikace veřejné zakázky.
- 9.3 Změna osoby uvedené v příloze č. 4 Vedoucí týmu – „hlavní projektant“ v průběhu realizace zakázky (provádění díla) vyžaduje, aby nástupce splňoval všechny požadavky objednatele na kvalifikaci těchto osob (ve smyslu § 79 odst. 2 písm. d) ZZVZ). Změna této osoby je možná pouze na základě písemného dodatku ke smlouvě.
- 9.4 Zhotovitel je povinen provádět dílo prostřednictvím osob a poddodavatelů, jimiž prokázal splnění kvalifikace v zadávacím řízení, jehož předmětem bylo uzavření této smlouvy, a to v rozsahu, v jakém jejich prostřednictvím splnění kvalifikace prokázal. Zhotovitel je oprávněn změnit poddodavatele, pomocí něhož v zadávacím řízení prokazoval kvalifikaci jen na základě předchozího souhlasu objednatele a za subjekt, který splňuje kvalifikaci minimálně ve stejném rozsahu. Objednatel se zavazuje tento souhlas bezdůvodně neodepřít.

X. Povinnosti zhotovitele

- 10.1 Po podpisu smlouvy a seznámení se s poskytnutými podklady svolá zhotovitel, emailem úvodní jednání za účelem vyjasnění záměru objednatele, jednání se zúčastní i relevantní orgány, které přizve objednatel.
- 10.2 Objednatel má právo průběžné kontroly prováděných prací na předmětu díla. Zhotovitel se současně zavazuje objednateli umožnit výkon kontroly, a dále na výzvu objednatele podávat informace o stavu rozpracovaného díla a o dílčích výsledcích, případně s ním rozpracovaný předmět díla konzultovat.
- 10.3 Zhotovitel prohlašuje, že má k datu podpisu této smlouvy uzavřenou pojistnou smlouvu, jejímž předmětem je pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou zhotovitelem objednateli či třetí osobě v souvislosti s výkonem jeho činnosti při realizaci díla v minimálním rozsahu pojištění odpovědnosti 1 mil. Kč. Zhotovitel se zavazuje, že po celou dobu trvání této smlouvy a po dobu záruky bude pojištěn ve smyslu tohoto ustanovení. Doklad o pojištění je zhotovitel povinen na požádání předložit objednateli. Splnění této povinnosti je zhotovitel povinen zajistit u svých případných poddodavatelů, přičemž odpovědnost zhotovitele za škodu způsobenou v důsledku porušení povinností při provádění díla zahrnuje také odpovědnost za škodu způsobenou v důsledku porušení povinností poddodavatele. V případě porušení těchto povinností je zhotovitel povinen uhradit objednateli smluvní pokutu dle článku XIV. této smlouvy za každé jednotlivé porušení povinnosti.
- 10.4 Zhotovitel se zavazuje, že přebírá veškeré závazky a povinnosti, které pro něho vyplývají z jeho činnosti, z platných právních předpisů, rozhodnutí a nařízení Rady Evropské unie apod. v souvislosti se sankcemi přijatými v souvislosti s ruskou agresí na území Ukrajiny, a to i pokud jejich vyhlášení, platnost a účinnost nastane až po uzavření této smlouvy o dílo.

Zhotovitel bere na vědomí, že se zejména zakazuje zadat nebo dále plnit jakoukoli veřejnou zakázku nebo koncesní smlouvu spadající do oblasti působnosti směrnic o zadávání veřejných zakázek:

- a) jakémukoli ruskému státnímu příslušníkovi, fyzické či právnické osobě nebo subjektu či orgánu se sídlem v Rusku,
- b) právnické osobě, subjektu nebo orgánu, které jsou z více než 50 % přímo či nepřímo vlastněny některým ze subjektů uvedených v písmeni a) tohoto odstavce, nebo
- c) fyzické nebo právnické osobě, subjektu nebo orgánu, které jednájí jménem nebo na pokyn některého ze subjektů uvedených v písmeni a) nebo b) tohoto odstavce, včetně poddodavatelů (subdodavatelů), dodavatelů nebo subjektů, jejichž způsobilost je využívána ve smyslu směrnic o zadávání veřejných zakázek, pokud představují více než 10 % hodnoty zakázky, nebo společně s nimi. Tato sankce se uplatní bez ohledu na to, zda se jedná o jinou osobu, prostřednictvím které zhotovitel prokazuje kvalifikaci, či o „běžného“ poddodavatele kdekoli v poddodavatelském řetězci.

Podrobnější výklad aktuálních sankcí s dopadem do oblasti veřejných zakázek, který vypracovalo Ministerstva pro místní rozvoj ČR, je k dispozici zde: Dopad-sankcí-proti-Rusku-a-Bělorusku-do-oblasti-veřejných-zakázek.pdf (portal-vz.cz) – (konkrétní link: <https://portal-vz.cz/wp-content/uploads/2019/12/Dopad-sankc%C3%AD-proti-Rusku-a-B%C4%9Blorusku-do-oblasti-ve%C5%99ejn%C3%BDch-zak%C3%A1zek.pdf>).

Objednatel, nad rámec stanovený sankcemi, zapovídá zhotoviteli, aby plnil jakoukoliv část veřejné zakázky prostřednictvím fyzické nebo právnické osoby, subjektu nebo orgánu, které jednájí jménem nebo na pokyn některého ze subjektů uvedených v písmeni a) nebo b) předchozího odstavce, včetně poddodavatelů (subdodavatelů), dodavatelů nebo subjektů, jejichž způsobilost je využívána ve smyslu směrnic o zadávání veřejných zakázek, i pokud představují méně než 10 % hodnoty zakázky, nebo společně s nimi. Toto omezení se uplatní bez ohledu na to, zda se jedná o jinou osobu, prostřednictvím které zhotovitel prokazuje kvalifikaci, či o „běžného“ poddodavatele kdekoli v poddodavatelském řetězci. Pokud zhotovitel nahrazení poddodavatele odmítne, je povinen uhradit objednateli smluvní pokutu dle článku XIV. této smlouvy. Stejným způsobem zaváže zhotovitel i své poddodavatele a další smluvní partnery, aby došlo ke smluvnímu uplatnění těchto závazků v celém dodavatelském řetězci.

Pokud objednatel v průběhu plnění dle této smlouvy zjistí, že poddodavatel účastníka zadávacího řízení je osobou, na kterou se vztahují ekonomické sankce, objednatel na zhotovitele mezinárodní sankce uplatní. Objednatel bude v takovém případě požadovat po zhotoviteli nahrazení poddodavatele (obdobně jako podle §85 odst. 2 ZZVZ). Pokud zhotovitel nahrazení poddodavatele odmítne, je povinen uhradit

objednateli smluvní pokutu dle článku XIV. této smlouvy a nahradit objednateli veškeré škody, které objednateli v souvislosti s tímto porušením zhotovitele vznikly.

XI. Přechod vlastnického práva, licenční ujednání, nebezpečí škody na věci

- 11.1 Smluvní strany se výslovně dohodly, že objednatel nabývá vlastnické právo k předmětu díla okamžikem předání provedeného díla objednateli. Veškeré právní účinky předání provedeného díla objednateli nastávají až na základě potvrzení předání v dokumentu označeném jako „protokol o předání a převzetí díla“ (dále jen „předávací protokol“), který bude opatřen podpisy obou smluvních stran, resp. jimi pověřených osob.
- 11.2 Zhotovitel tímto poskytuje objednateli výhradní licenci k užití autorského díla, a to v trvání na celou dobu autorské ochrany díla a pro území České republiky. Objednatel, jakožto nabyvatel licence, není povinen licenci využít.
- 11.3 Strany se dohodly, že licence je poskytnuta bezúplatně po dobu trvání autorskoprávní ochrany díla.
- 11.4 Zhotovitel nese nebezpečí škody na předmětu díla nebo jeho částech a odpovídá za veškeré škody způsobené svojí činností, a to až do okamžiku řádného předání kompletního díla objednateli bez vad a nedodělků. Nebezpečí škody na předmětu díla přechází na objednatele okamžikem podpisu předávacího protokolu.
- 11.5 Veškeré věci, podklady a další doklady, které byly objednatelem zhotoviteli předány a nestaly se součástí díla, zůstávají ve vlastnictví objednatele, resp. objednatel zůstává osobou oprávněnou k jejich zpětnému převzetí. Zhotovitel je objednateli povinen tyto věci, podklady či ostatní doklady vrátit na výzvu objednatele, a to nejpozději ke dni řádného předání díla, s výjimkou těch, které prokazatelně a oprávněně spotřeboval k naplnění svých závazků z této smlouvy.

XII. Splnění a předání díla, součinnost objednatele

- 12.1 Závazek zhotovitele řádně provést dílo podle této smlouvy je splněn, je-li řádně a včas předvedena způsobilost předmětu díla. Smluvní strany se dohodly, že bude dílo provedeno v termínu a místě plnění dle článku III. této smlouvy, o čemž smluvní strany sepiší předávací protokol. O předání a převzetí díla bude vyhotoven písemný protokol o předání a převzetí díla. Předávací protokol bude obsahovat popis stavu díla v okamžiku předání soupis dokladů, jež zhotovitel předává objednateli s dokončeným dílem, a dále mimo jiné i sdělení, zda k převzetí díla objednatelem dochází bez výhrad, anebo zda s výhradami, přičemž se uvede soupis vad a nedodělků nebránících řádnému užívání předmětu díla spolu s termíny pro jejich odstranění; nedojde-li k dohodě o těchto termínech, pak do 5 pracovních dnů ode dne podpisu předávacího protokolu.
- 12.2 Zhotovitel vyzve objednatele k převzetí hotového díla nejméně 7 dní předem, a to písemně odesláním do datové schránky objednatele.
- 12.3 Podepíše-li smluvní strana protokol o předání díla, přičemž se jasným a zřetelným způsobem nesouhlasně nevyjádří ke konkrétním zápisům anebo bodům protokolu o předání díla, platí, že s celým obsahem protokolu o předání díla souhlasí. Podepsání protokolu nezbavuje zhotovitele odpovědnosti za případné opravy nebo doplnění předávaného díla provedeného nebo dodaného v rozporu s normovými požadavky platných norem a předpisů.
- 12.4 Objednatel není povinen převzít nedokončené dílo.
- 12.5 Pokud zhotovitel neodstraní veškeré vady a (nebo) nedodělky uvedené v protokolu o předání a převzetí díla ve sjednaném termínu, je povinen zaplatit objednateli smluvní pokutu dle článku XIV. této smlouvy za každý i započatý den prodlení, a to až do odstranění všech vytknutých vad a nedodělků. V případě, že zhotovitel neodstraní vady a (nebo) nedodělky ani do 5 pracovních dnů po marném uplynutí lhůty pro jejich odstranění, je objednatel oprávněn tyto vady a (nebo) nedodělky odstranit sám nebo prostřednictvím třetí osoby, a to na náklady zhotovitele.

XIII. Záruční podmínky

- 13.1 Zhotovitel odpovídá za to, že dílo je řádně provedeno v souladu s touto smlouvou.

- 13.2 Zhotovitel poskytuje objednateli záruku za jakost. Záruční doba na jednotlivé části předmětu díla počne běžet předáním dokončeného kompletního předmětu díla (všech jednotlivých **částí**) **po dobu 2 let**. Uvedená záruční doba počíná běžet dnem podpisu předávacího protokolu hotového předmětu díla bez vad a nedodělků. Po dobu trvání záruční doby má objednatel právo požadovat a zhotovitel povinnost bezplatně odstranit veškeré písemně vytknuté vady díla.
- 13.3 Vady díla je zhotovitel povinen odstranit na svoje náklady neprodleně. Pokud vzhledem k charakteru vad nemohou být odstraněny neprodleně, je zhotovitel povinen vady odstranit nejpozději do deseti dnů po jejich uplatnění objednatelem, pokud se se objednatel písemně nedohodne na jiné lhůtě.
- 13.4 Neodstraní-li zhotovitel vady díla ve lhůtě podle této smlouvy, nebo oznámí-li před jejím uplynutím, že vady neodstraní, může objednatel mimo jiná svá práva objednatele z vadného plnění stanovená zákonem č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, po předchozím vyrozumění zhotovitele vadu odstranit sám či prostřednictvím jiné fyzické či právnické osoby na náklady zhotovitele.
- 13.5 Zhotovitel se zavazuje odstranit vady na své náklady tak, aby objednateli nevznikly žádné vícenáklady, v opačném případě tyto hradí zhotovitel.
- 13.6 O odstranění vady bude sepsán protokol, který podepíší obě smluvní strany. V tomto protokolu, který vystaví zhotovitel, musí být mimo jiné uvedeno: jména zástupců obou smluvních stran, číslo smlouvy o dílo, datum uplatnění a popis a rozsah vady a způsob jejího odstranění, datum zahájení a ukončení odstranění vady (doba od zjištění do odstranění vady) a vyjádření, zda vada bránila využívání díla k účelu, ke kterému bylo určeno.
- 13.7 Reklamací lze uplatnit nejpozději do posledního dne záruční doby, přičemž i reklamáce odeslaná objednatelem v poslední den záruční lhůty se považuje za včas uplatněnou.
- 13.8 Na reklamovanou vadu se hledí jako na vadu, za kterou zhotovitel odpovídá, dokud zhotovitel neprokáže opak.
- 13.9 V případě, že se jedná o vadu bránící užití díla ke sjednanému účelu, může objednatel od smlouvy odstoupit.
- 13.10 V případě provádění některé části díla prostřednictvím poddodavatele odpovídá zhotovitel objednateli jako by dílo prováděl sám.

XIV. Sankce

- 14.1 Ocitne-li se zhotovitel v prodlení s předáním předmětu díla v termínech podle článku III. této smlouvy, je povinen zaplatit objednateli smluvní pokutu ve výši 0,1 % ceny díla v Kč bez DPH za každý započatý den prodlení, s tím, že tuto smluvní pokutu má objednatel právo započítat na částku uvedenou v konečné faktuře (tj. na cenu díla).
- 14.2 V případě zneužití poskytnutých podkladů dle odstavce 7.3 k jiným účelům, než je splnění závazků podle této smlouvy, je zhotovitel povinen uhradit objednateli smluvní pokutu ve výši 10 000,00 Kč za každé jednotlivé porušení této povinnosti.
- 14.3 V případě porušení povinností stanovených dle odst. 10.3 této smlouvy (pojištění) 1 000,00 Kč za každý den prodlení.
- 14.4 V případě, že zhotovitel odmítne nahrazení poddodavatele z důvodu uvalených sankcí dle odst. 10.4 této smlouvy, je zhotovitel povinen uhradit objednateli smluvní pokutu ve výši 20 000,00 Kč.
- 14.5 Pokud zhotovitel neodstraní veškeré vady a (nebo) nedodělky uvedené v protokolu o předání a převzetí díla ve sjednaném termínu, je povinen zaplatit objednateli smluvní pokutu ve výši 1 000,00 Kč za každý i započatý den prodlení, a to až do odstranění všech vytknutých vad a nedodělků.
- 14.6 V případě prodlení zhotovitele s odstraňováním reklamovaných závad dle článku XIII. této smlouvy je zhotovitel povinen uhradit objednateli smluvní pokutu ve výši 1 000,00 Kč za každou reklamovanou vadu a každý započatý kalendářní den prodlení.
- 14.7 v případě, že zhotovitel poruší svou povinnost provádět dílo za přímé účasti osoby, kterou byla prokázána kvalifikace v rámci zadávacího řízení (viz příloha č. 3 smlouvy), zavazuje se zaplatit objednateli smluvní pokutu ve výši 20 000,00 Kč za každé jednotlivé porušení, a to i opakovaně.
- 14.8 Ocitne-li se objednatel v prodlení s úhradou ceny; předmětu díla podle článku V, je povinen zaplatit zhotoviteli smluvní pokutu ve výši 0,05 % z dlužné částky bez DPH za každý započatý den prodlení.

- 14.9 Vznikem povinnosti hradit smluvní pokutu nebo jejím zaplacením není dotčen nárok na náhradu škody v plné výši.
- 14.10 Splatnost případně samostatně fakturovaných smluvních pokut je 14 dnů ode dne doručení výzvy oprávněnou smluvní stranou smluvní straně povinné.
- 14.11 Objednatel je oprávněn započíst smluvní pokuty proti platbě za plnění zhotovitele a zhotovitel s tímto bez výhrad souhlasí.
- 14.12 Smluvní strany prohlašují, že s ohledem na předmět této smlouvy a ve vazbě na sjednané závazky je výše smluvních pokut přiměřená a neodporuje dobrým mravům.
- 14.13 Zhotovitel se zavazuje, že nezastaví pohledávky, které bude mít vůči objednavateli z tohoto smluvního vztahu a ani s nimi nebude manipulovat jiným způsobem. Pokud by zhotovitel porušil tento svůj závazek, bude tato skutečnost posuzována jako porušení této smlouvy zhotovitelem podstatným způsobem se všemi důsledky, včetně možnosti objednatele od tohoto smluvního vztahu odstoupit. Za porušení závazku zhotovitele uvedeného ve větě první tohoto odstavce, je objednatel oprávněn zhotoviteli vyúčtovat smluvní pokutu ve výši 50.000 Kč. Smluvní pokuta se nezapočítává na náhradu škody.

XV. Odpovědné veřejné zadávání (OVZ)

- 15.1 Zhotovitel se zavazuje zajistit dodržování pracovněprávních předpisů, zejména zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (se zvláštním zřetelem na regulaci odměňování, pracovní doby, doby odpočinku mezi směnami atp.), zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (se zvláštním zřetelem na regulaci na zaměstnávání cizinců), a to vůči všem osobám, které se na plnění zakázky podílejí a bez ohledu na to, zda jsou práce na předmětu plnění prováděny bezprostředně zhotovitelem či jeho poddodavateli. V případě, že objednatel zjistí jakékoli porušení legálního zaměstnávání či nedodržení pracovně právních předpisů a odpovídajících podmínek práce včetně bezpečnosti práce, je zhotovitel povinen zaplatit smluvní pokutu ve výši 10.000 Kč za každý zjištěný případ.
- Zhotovitel je povinen zajistit řádné a včasné plnění finančních závazků svým poddodavatelům, kdy za řádné a včasné plnění se považuje plné uhrazení poddodavatelem vystavených faktur za plnění poskytnutá k plnění veřejné zakázky, a to vždy do 15 pracovních dnů od obdržení platby ze strany objednatele za konkrétní plnění. V případě, že zhotovitel nezajistí řádné a včasné plnění finančních závazků svým poddodavatelům ve smyslu tohoto článku smlouvy, je zhotovitel povinen zaplatit objednateli smluvní pokutu ve výši 10.000 Kč za každou opožděnou platbu těmto poddodavatelům.
- 15.2 Zhotovitel prohlašuje, že všechny osoby, které se na plnění této veřejné zakázky budou podílet, jsou vedeny v příslušných registrech, např. v registru pojištěnců ČSSZ a mají příslušná povolení k pobytu na území ČR.
- 15.3 Zhotovitel je povinen při realizaci tohoto díla zajistit sjednání a dodržování smluvních podmínek se svými poddodavateli srovnatelně s podmínkami sjednanými ve smlouvě na plnění veřejné zakázky. Za srovnatelné se považují smluvní podmínky shodné se smluvními podmínkami uvedenými ve smlouvě uzavřené mezi objednatelem a zhotovitelem a to min. v rozsahu výše smluvních pokut a délky záruční doby.
- 15.4 Zhotovitel prohlašuje, že všechny platby poddodavatelům, kteří se budou podílet na realizaci veřejné zakázky, bude hradit řádně a včas (za řádné a včasné plnění se považuje uhrazení poddodavatelem vystavených faktur za poskytnutá plnění do 5 pracovních dnů od obdržení platby ze strany objednatele za konkrétní plnění).

XVI. Odstoupení od smlouvy

- 16.1 Objednatel je oprávněn písemně od této smlouvy odstoupit dle § 2001 a násl. občanského zákoníku a dále kromě případů uvedených v této smlouvě i v případě, že:
- byl pravomocně zjištěn úpadek zhotovitele a rozhodnuto o způsobu řešení úpadku konkursem, nebo byl-li insolvenční návrh pravomocně zamítnut pro nedostatek majetku zhotovitele;
 - jestliže se zhotovitel ocitne v prodlení s dodáním díla delším než 30 dní;
 - bude plnění zhotovitele vykazovat vady bránící řádnému užívání díla, na které objednatel zhotovitele opakovaně (tzn. nejméně dvakrát) upozornil, a zhotovitel přesto nezjedná ve stanovené lhůtě nápravu;
 - jestliže zhotovitel vstoupil do likvidace.

- 16.2 Každá ze smluvních stran je oprávněna od této smlouvy odstoupit v případech stanovených touto smlouvou, a v případě podstatného porušení povinností druhou smluvní stranou. Za podstatné porušení smluvních povinností se považuje neplnění sjednaných termínů, znemožňování objednateli kontrolovat dílo nebo jeho části a dalších rozhodujících závazků vyplývajících z této smlouvy. Odstoupení musí být učiněno písemně, účinky odstoupení nastávají dnem doručení druhé smluvní straně.
- 16.3 Smluvní strany se dohodly, že v případě odstoupení od smlouvy zůstávají v platnosti ustanovení této smlouvy týkající se ustanovení o smluvních pokutách do dne odstoupení od této smlouvy a o náhradě škody.
- 16.4 Objednatel je zároveň oprávněn od smlouvy odstoupit dle ustanovení § 223 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, v platném znění. Výpovědní doba počne běžet od prvního dne následujícího kalendářního měsíce po doručení výpovědi. Odstoupení je účinné dnem doručení.
- 16.5 Odstoupení od smlouvy je účinné dnem následujícím po dni, ve kterém bylo písemné oznámení o odstoupení od smlouvy doručeno druhé smluvní straně.

XVII. Závěrečná ustanovení

- 17.1 Případné spory ze smlouvy budou smluvními stranami řešeny smírnou cestou. Pokud se nebudou moci strany dohodnout, má kterákoliv strana právo požádat o rozhodnutí příslušný soud.
- 17.2 Pro výklad této smlouvy je rovněž závazné znění zadávacích podmínek k veřejné zakázce, včetně všech jejích příloh, na základě, které je plnění dle této smlouvy realizováno.
- 17.3 Jestliže ze zadávací dokumentace nebo nabídky zhotovitele vyplývají zhotoviteli povinnosti vztahující se k realizaci předmětu této smlouvy, avšak tyto povinnosti nejsou výslovně v této smlouvě uvedeny, smluvní strany se pro tento případ dohodly, že i tyto povinnosti zhotovitele jsou součástí obsahu závazkového vztahu založeného touto smlouvou a zhotovitel je povinen je dodržet.
- 17.4 Pro účely této smlouvy se za vyšší moc (dále jen „vyšší moc“) pokládá jakákoli nepředvídatelná, neodvratitelná a nepřekonatelná událost, která brání ve splnění závazku strany dovolávající se vyšší moci, a jejíž vznik nezávisí na vůli této strany, zejména záplavy, požár, přírodní katastrofy, válečné konflikty, povstání, stávky, letecká neštěstí, povodeň, vichřice nebo archeologický nález. Vyšší mocí se nerozumí změna hospodářské situace kterékoli strany nebo jejího smluvního partnera (úpadek apod.). Pro odstranění jakýchkoli pochybností je ujednáno, že vyšší mocí není ani okolnost způsobená porušením právních předpisů nebo této smlouvy.
- 17.5 Případná nevynutitelnost nebo neplatnost kteréhokoli článku, odstavce, nebo ustanovení této smlouvy nemá vliv na vynutitelnost nebo platnost ostatních ustanovení této smlouvy. V případě, že by jakýkoli takovýto článek, odstavec nebo ustanovení mělo z jakéhokoli důvodu pozbýt platnosti (zejména z důvodu rozporu s aplikovatelnými zákony a ostatními právními normami), provedou smluvní strany konzultace a dohodnou se na právně přijatelném způsobu provedení záměrů obsažených v té části smlouvy, jež pozbyla platnosti.
- 17.6 Zhotovitel je podle ustanovení § 2 písm. e) zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, osobou povinnou spolupůsobit při výkonu finanční kontroly prováděné v souvislosti s úhradou zboží nebo služeb z veřejných výdajů.
- 17.7 Zhotovitel je povinen minimálně do 31. 12. 2037 poskytovat požadované informace a dokumentaci související s realizací projektu zaměstnancům nebo zmocněncům pověřených orgánů (MŽP, MF, Evropské komise, Evropského účetního dvora, Nejvyššího kontrolního úřadu, příslušného orgánu finanční správy a dalších oprávněných orgánů státní správy) a je povinen vytvořit výše uvedeným osobám podmínky k provedení kontroly vztahující se k realizaci projektu a poskytnout jim při provádění kontroly součinnost.
- 17.8 Smluvní strany jsou si vědomy, že objednatel je povinným subjektem dle zák. č. 340/2015 Sb., o zvláštních podmínkách účinnosti některých smluv, uveřejňování těchto smluv a o registru smluv (zákon o registru smluv). Smluvní strany souhlasí s uveřejněním smlouvy v registru smluv, které zajistí objednatel.
- 17.9 Zhotovitel je povinen veškerou dokumentaci související s realizací projektu včetně účetních dokladů uchovávat způsobem uvedeným v zákoně č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, minimálně však do 31. 12. 2037.

- 17.10 Tato smlouva je vyhotovena v elektronické podobě, přičemž obě smluvní strany obdrží její elektronický originál. Tato smlouva nabývá platnosti dnem podpisu oběma smluvními stranami a účinnosti dnem zveřejnění v registru smluv.
- 17.11 Smluvní strany svými podpisy potvrzují, že jsou s jejím obsahem seznámeny, a že smlouvu uzavírají na základě své svobodné a vážné vůle, nikoliv v tísní a za nápadně nevýhodných podmínek. Na důkaz těchto skutečností připojují svoje podpisy.
- 17.12 Smluvní strany souhlasí s tím, aby výše uvedená smlouva byla uvedena v evidenci smluv vedené městem Třebíč, která bude obsahovat údaje o smluvních stranách, předmětu smlouvy, číselné označení smlouvy a datum jejího podpisu. Smluvní strany výslovně souhlasí, že jejich osobní údaje uvedené v této smlouvě budou zpracovány pro účely vedení evidence smluv. Dále prohlašují, že skutečnosti, uvedené ve výše uvedené smlouvě nepovažují za obchodní tajemství ve smyslu § 504 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku v platném znění a udělují svolení k jejich užití a zveřejnění bez stanovení jakýchkoliv dalších podmínek.
- 17.13 Uzavření této Smlouvy o dílo bylo schváleno usnesením RM č. 29/20/RM/2025 ze dne 25.09.2025.

Příloha č. 1 – Technické podmínky

Příloha č. 2 - Mapový podklad

Příloha č. 3 – Metodický rámec zpracování studie systému sídelní zeleně

Příloha č. 4 – Vedoucí týmu – hlavní projektant

za: Atregii s.r.o.

Třebíči, dne:

Ing. Martin Vokřál, jednatel

za: město Třebíč

Mgr. Pavel Pacal, starosta města

**Technické podmínky pro zhotovení
„Studie systémů sídelní zeleně města Třebíče“**

Studie systémů sídelní zeleně (déle SSSZ) bude zpracována v souladu s dokumentem:
Metodický rámec zpracování studie systémů sídelní zeleně, 2023, Ministerstvo životního prostředí, Praha, odborný garant prof. Ing. Pavel Šimek, Ph.D.

Obsah

- I. Cíl a účel pořízení studie
- II. Požadavky na zpracovatele
- III. Rozsah řešeného území
- IV. Požadavky na obsah řešení studie
 - a) Průzkumy a rozbor
 - b) Pasport zeleně
- V. Požadavky na formu obsahu a uspořádání grafické části
 - a) Průzkumy a rozbor
 - b) Pasport zeleně
 - c) Návrh studie sídelní zeleně
 - d) Plán péče o zeleň
- VI. Projednání
- VII. Dostupné podklady

I. Cíl a účel pořízení studie

Studie SSSZ je koncepční dokument, ve kterém jsou na základě zhodnocení aktuálního stavu ploch sídelní zeleně a systémových aspektů sídelní zeleně formulovány principy a cíle rozvoje funkčního systému sídelní zeleně a návrh opatření k jejich dosažení. Za tímto účelem je zeleň v sídle navrhována jako prostorový a funkčně spojitý systém zahrnující plochy zeleně zastavěného území a vodní prvky v návaznosti na zeleň krajinnou. (*Metodický rámec zpracování studie systému sídelní zeleně, MŽP, 2023*)

Studie sídelní zeleně bude jedním ze základních podkladů pro plánovací a rozhodovací činnost, zejména orgánů územního plánování, orgánů ochrany přírody, a dalších orgánů města podílejících se na rozhodování o území, sídelní zeleni a krajině, a v neposlední řadě všech, podílejících se na jejich údržbě. Studie sídelní zeleně bude využita také pro doplnění a upřesnění územně analytických podkladů.

Cílem pořízení této územní studie je vytvořit komplexní strategický dokument, který vymezí a kategorizuje plochy sídelní zeleně, včetně řešení funkčně-prostorového uspořádání sídelní zeleně ve městě. Bude se jednat o koncepční materiál k posílení funkcí zeleně pro zkvalitnění života obyvatel města Třebíče.

Předmětem územní studie bude prověření ploch sídelní zeleně v řešeném území včetně návazností na zeleň v krajině. V rámci doplňujících průzkumů a rozborů bude aktualizován pasport zeleně, bude provedeno zhodnocení veškerých ploch zeleně sídla (veřejné, vyhrazené, soukromé), návrh obnovy a tvorby zeleně s cílem zajistit zlepšení kvality prostředí v sídlech a jeho ekologické stability (odolnost vůči vnějším vlivům). Systém zeleně bude navrhován jako funkčně, případně prostorově spojitý systém ploch zeleně zastavěného území, vodních prvků a zastavitelných ploch v návaznosti na zeleň v krajině.

Studie sídelní zeleně bude zohledňovat koncepční dokumenty v oblasti zeleně a dokumenty Strategie EU pro přizpůsobení se změně klimatu (Adaptační strategie EU), Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR (Adaptační strategie ČR) a také na Strategii EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030.

II. Požadavky na zpracovatele

- a) Zpracovatelem SSSZ bude:
 - autorizovaný architekt pro obor krajinářská architektura (autorizace A.3 ČKA) nebo s autorizací, která autorizaci pro obor krajinářská architektura v plném rozsahu zahrnuje.
 - platnou certifikaci - Český certifikovaný arborista - konzultant (ČCA) nebo je držitelem jiného obdobného certifikátu - prokazuje se dokladem o odborné způsobilosti
- b) Dodavatel prokáže splnění technických kvalifikačních předpokladů, když předloží:

Seznam provedených služeb poskytnutých v posledních 10 letech před zahájením zadávacího řízení. Tento seznam musí zahrnovat: název a konkrétní popis předmětu zakázky, cenu a dobu plnění a identifikaci objednatele s kontaktem pro ověření. Ze seznamu musí jednoznačně a prokazatelně vyplývat splnění požadavků zadavatele.

Minimální úroveň pro splnění technického kritéria je stanovena v následujícím rozsahu:

- alespoň 3 služby, jejichž předmětem bylo zpracování: studií sídelní zeleně/Generel zeleně nebo Konceptu zeleně pro města (dle metodiky Územních studií sídelní zeleně), z nichž hodnota každé z nich činila min. 500 tisíc Kč bez DPH.

III. Rozsah řešeného a zájmového území

Řešeným územím je zastavěné území a zastavitelné plochy vymezené platným územním plánem města Třebíč viz příloha mapového podkladu ÚPD". SSSZ bude zohledňovat významné prostorové a funkční vazby sídla a okolní nezastavěné krajiny.

IV. Požadavky na obsah řešení studie

a) Průzkumy a rozbor

- Doplnující průzkumy budou pořízeny v rozsahu nutném pro následné zpracování rozborů a návrhu. Projektant (členové projekčního týmu) provedou terénní průzkumy, kterými v přiměřené hustotě pokryjí celé řešené území.
- Při zpracování průzkumů budou, mimo samotné průzkumy v terénu, v maximální míře využita data z existujících podkladů
- Zvláštní pozornost bude věnována uličním stromořadím
- Analýza potřeb změn systému sídelní zeleně bude provedena zejména ve vztahu k jeho dalšímu rozvoji a v porovnání s jeho stávajícím stavem. Analýza se zaměří nejen na kvantitativní, ale i na kvalitativní parametry systému.
- Balance hodnotící výměru ploch zeleně dle jednotlivých kategorií (celková, podíl zeleně na obyvatele), vybavenost ploch, zastoupení vegetačních prvků, funkčně-provozní kvalita ploch, přístupnost ploch, požadavky na údržbu vegetačních prvků, specifické požadavky na správu zeleně (památková péče, ochrana přírody a krajiny apod.), plochy územních rezerv a jejich biologická kvalita, případně finanční nároky na údržbu zeleně. Balance bude sestavena do tabulkové části.
- Na základě provedených průzkumů a rozborů může projektant v případě potřeby navrhnout úpravu zadání studie v dílčích částech. Návrh úpravy projedná s pořizovatelem.

b) Pasport zeleně

Obsah pasportu zeleně bude rozdělen do tří částí:

- 1) Prvky bodové
- 2) Prvky liniové
- 3) Prvky plošné

Předmětem pasportizace bude zeleň v majetku města nacházející se na:

- veřejně přístupných pozemcích,
- v uzavřených areálech v majetku města Třebíče,

- zeleň na pozemcích jiných vlastníků, které město na základě smluvního vztahu nebo ze zákona užívá. (Dle smluvního vztahu se jedná o pozemky p. č. 820/7, 820/8, 820/9, 820/10, 820/231, 820/232, 820/233, 820/234, 820/285, 820/286, 820/288, 820/289, 820/291, 820/292, 820/293, 825/5)

c) Návrh studie sídelní zeleně

V zastavěném území a v zastavitelných plochách budou vymezeny základní rozvojové osy jádrových částí systému zeleně a základní kompozičně prostorové schéma systému sídelní zeleně. Následně bude navrženo propojení jednotlivých ploch zeleně a ostatních přírodních prvků včetně návrhu propojení jednotlivých místních částí (dle možností s ohledem na síť technické infrastruktury). Specifikace a vymezení ploch zeleně dle funkčně-kompozičních jednotek zeleně stanoví optimální velikost ploch, jejich kvantitativní a kvalitativní standardy.

Zpracovatel studie navrhne opatření a podmínky vedoucí k ochraně zeleně a parkových objektů. Součástí návrhu řešení bude také vymezení ploch pro obnovu či revitalizaci stávající sídelní zeleně s návrhem postupu a priorit revitalizace dílčích prvků, tedy doporučí způsob a etapizaci realizačních postupů.

V. Požadavky na formu obsahu a uspořádání grafické a textové části studie

a) Průzkumy a rozborů území

Způsob zpracování studie

Studie bude členěna dle logických celků na průzkumy a rozborů a samotnou studii takto:

- Část textová: - textová část, tabulková část (bilance)
- Část grafická: - širší vztahy
- rozbor současného stavu zeleně (případně podrobnější, budou-li to některé části vyžadovat)
- problémový výkres v měřítku rozboru
- komplexní návrh funkčního a prostorového uspořádání systému zeleně včetně návrhu funkčně-kompozičních (případně podrobnější, budou-li to některé části vyžadovat),
- etapizace realizace návrhové části studie 1:5000

Průzkumy a rozborů území budou obsahovat textovou část a výkresovou část.

Struktura textové části:

- popis území,
- obsah a výsledky rozboru podkladů a terénních průzkumů,
- hodnocení aktuálního stavu sídelní zeleně,
- tabulky

bude dále uvedeno:

- popis zvolených postupů či metod průzkumů a rozborů a hodnocení stávajícího stavu sídelní zeleně nebo citace použité publikované metodiky,
- odkazy na využitě podklady a další zdroje informací (citace); výchozí podklady a zdroje informací budou vždy přehledně uvedeny a jednoznačně identifikovány,

- seznam výkresů a schémat grafické části průzkumů a rozborů.

Součástí výkresové části průzkumů budou následující výkresy:

- širší vztahy
- současný stav sídelní zeleně
- problémový výkres, stejné měřítko, jako výkres současný stav sídelní zeleně.
- dle potřeby další doplňující grafické přílohy (výkresy a schémata) potřebné ke srozumitelnému popisu aktuálního stavu sídelní zeleně.

b) Pasport zeleně

1. Pasport zeleně bude odevzdán jako samostatná příloha průzkumů a rozborů území.
2. Pasport zeleně bude obsahovat textovou, tabulkovou a datovou část. Přílohou může být v případě, že to bude účelné, také výkres znázorňující pasportizované jevy.
3. Původní pasport k aktualizaci bude předán zhotoviteli ve formátu SHP.

Požadavky na rozsah zpracování dat Pasportu zeleně

1. Rozčlenění území na základní plochy zeleně - určení evidenčního čísla, názvu, intenzitní třídy údržby.
2. Lokalizace a identifikace biologických plošných prvků
 - trávniky - určení výměry, typu (parkový, luční atd.) a svažitosti
 - záhony – určení výměru, typu (trvalky, cibuloviny atd.) a svažitostí,
 - skupiny keřů - určení výměry, typu (zapojená, pokryvná, živé ploty volně rostoucí a tvarované atd.) a svažitosti
 - porostní skupiny - určení výměry, typu (zapojená skupina stromů, skupiny stromů s podrostem atd.) a svažitosti
 - ostatní vegetační plochy - určení výměry, typu (ruderální plochy atd.) a svažitosti
3. Lokalizace a identifikace biologických bodových prvků
 - stromy - určení počtu, typu (listnatý, jehličnatý)
 - keře - určení počtu, typu (listnatý, jehličnatý)
4. Lokalizace a identifikace technických plošných a bodových prvků
 - cesty a zpevněné plochy - určení výměry, určení typu (pískové, šterkové, mlatové atd.)
 - hřiště, sportoviště, psí výběhy-určení výměry, určení typu (antukové, kačírkové, mlatové atd.)
 - mobiliář, umělecká díla atd.

Předání dat pasportu zeleně

Vlastníkem pořízených dat je zadavatel (objednatel). Z toho vyplývá, že veškerá zpracovaná data může využít nejen pro potřebu svou, ale i třetích osob (např. projekční nebo realizační subjekty pro zpracování zakázek objednatele pasportu). A to jak v tištěné, tak digitální podobě.

c) Návrh studie systému sídelní zeleně

Návrh studie bude obsahovat textovou a výkresovou část. Předpokládá se odevzdání souhrnného dokumentu, který bude vhodně kombinovat výkresovou a textovou část do srozumitelného celku.

Textová část návrhu systému sídelní zeleně obsahuje:

- návrh základní struktury sídelní zeleně, resp. rozvojových os a rozvojových uzlů, jejich popis a charakteristika,
- návrh systému sídelní zeleně,
- návrh opatření, protierozní opatření
- tabulky.

bude dále uvedeno:

- odkazy na využitě podklady a další zdroje informací (citace); výchozí podklady a zdroje informací budou vždy přehledně uvedeny a jednoznačně identifikovány,
- seznam výkresů a schémat grafické části návrhu systému sídelní zeleně.

d) Plán péče o zeleň

Plán péče je dokument, který slouží jako podklad pro plánování pěstebních zásahů a opatření na území města Třebíče a k optimalizaci nákladů na údržbu vegetačních prvků. Plán péče vychází z vypracovaného pasportu zeleně a umožňuje úpravu vynakládaných finančních prostředků na plochy veřejné zeleně ve městě.

Plán péče obsahuje:

- 1) Jednotlivé vegetační prvky budou v plánu péče zaznamenány následovně:
 - Kód prvku
 - Název prvku (např. trávník parkový, trávník luční, rozvolněné skupiny keřů...)
 - Intenzitní třída
 - Svažitost
 - Počet opakování v roce - stanovuje ideální počet opakování jednotlivých úkonů údržby v různých intenzitních třídách
 - Výměra (m²) / počet (ks) - údaj, který vychází z vyhodnoceného pasportu zeleně
 - Úkon údržby - úkony údržby k jednotlivým vegetačním prvkům
 - Jednotková cena - cena za 1 m² (ks) daného úkonu, stanovená na základě cen běžných
- 2) Navrhovaná pěstební opatření jednotlivých vegetačních prvků
 - Ošetřování travnatých ploch (parkový trávník, luční trávník, sportovní trávník a bylinný pokryv a ruderalní porost)
 - Komplexní péče o keře (pokryvné výsadby keřů, rozvolněné skupiny keřů, zapojené skupiny keřů, solitérní keře, živé ploty – tvarované a volně rostoucí)
 - Komplexní péče o stromy (skupina stromů, skupina stromů s podrostem keřů, skupina stromů s podrostem bylin, skupina stromů s podrostem trávníků, solitérní stromy)
- 3) Záhony (záhony trvalek, záhony růží)

v. Projednání

Studie bude během zpracování min. 2 x projednána na pracovních schůzkách.

vii. Dostupné podklady

Dílčím cílem zpracování Studie SSZ je integrace hledisek, témat, závěrů a cílů obsažených v relevantních dokumentech lokální, regionální, národní, příp. evropské úrovně.

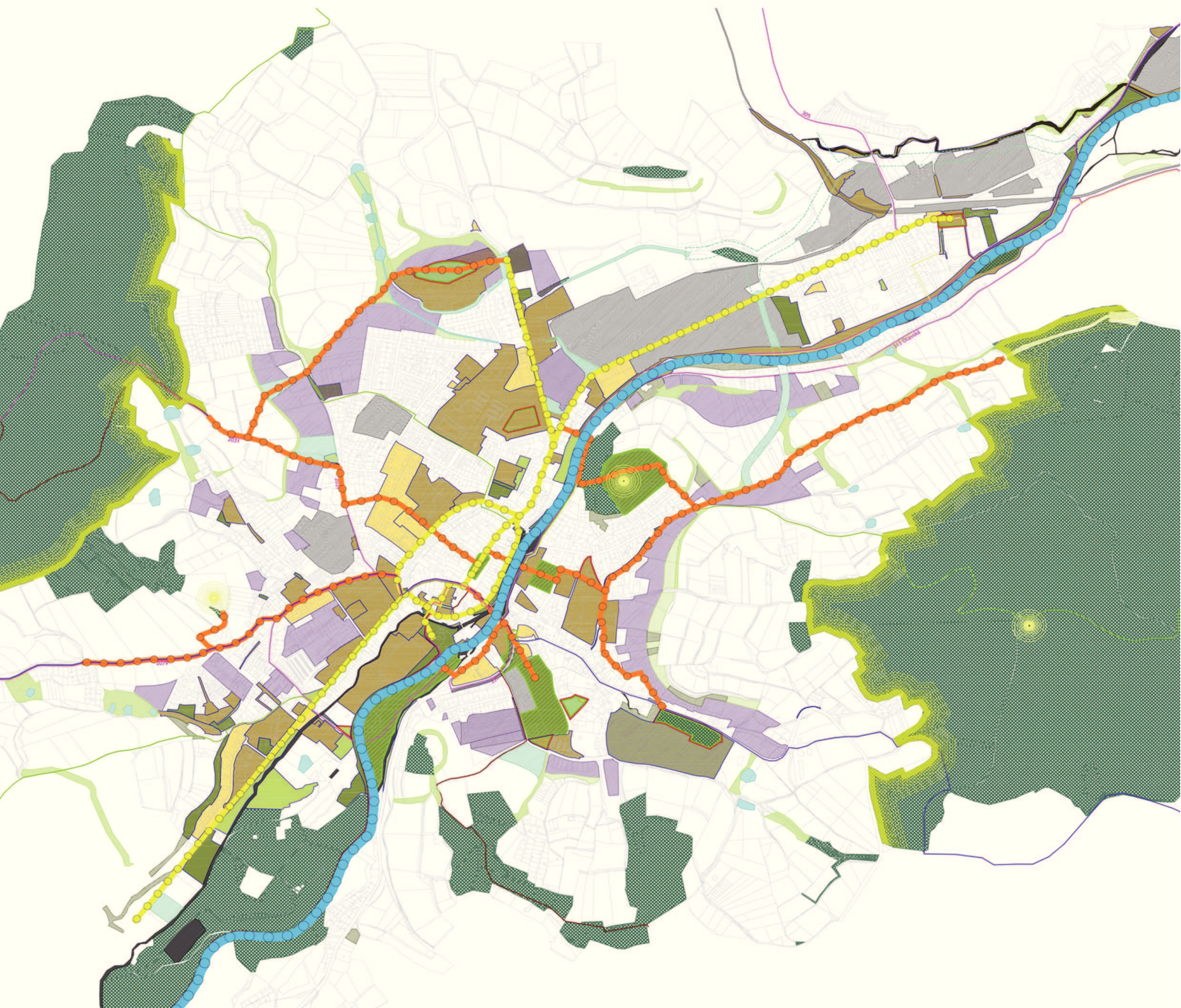
Využitelnými dokumenty pro zpracování Studie SSZ města Třebíče jsou:

- Územně plánovací dokumentace a územní studie města Třebíče
- Územně plánovací dokumentace a územní studie obcí ve správních obvodech ORP Třebíč
- Územní studie krajiny ORP Třebíč
- Územně analytické podklady
- Adaptační strategie pro změnu klimatu
- Strategický plán rozvoje města Třebíče za období 2024-2028
- Inventarizace dřevin na portálu Stromy pod kontrolou
- Lesní hospodářský plán pro město
- Územní studie / regulační plány
- Připravované záměry v území v podobě studií, projektových dokumentací (DÚR a DSP)
- Posouzení stavu a možnosti rozvoje systémů zeleně města Třebíče (Florart IX. 2012)
- Město Třebíč – Analýza stability ploch zeleně na úrovni funkčních typů (Doležal XII. 2015)

Další případně upřesňující požadavky jsou uvedeny v „Zadání studie sídelní zeleně města Třebíče“, které je přílohou zadávací dokumentace.

METODICKÝ RÁMEC ZPRACOVÁNÍ STUDIE SYSTÉMU SÍDELNÍ ZELENĚ

*JAKO SAMOSTATNĚ PODPOROVANÉHO OPATŘENÍ V RÁMCI
OPERAČNÍHO PROGRAMU ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ 2021-2027*

**Specifický cíl 1.3 Podpora přizpůsobení se změně klimatu, prevence rizika
katastrof a odolnosti vůči nim s přihlédnutím k ekosystémovým přístupům**

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Životní prostředí

Ministerstvo životního prostředí

Ministerstvo životního prostředí, Praha 2023

Spolupráce:

Společnost pro zahradní a krajinářskou tvorbu, z. s., Plzeňská 247/59, 150 00 Praha 5
nezávislá nezisková vzdělávací organizace

IČ: 44684932, DIČ: CZ44684932

www.szkt.cz

Odborný garant:

prof. Ing. Pavel Šimek, Ph.D.

OBSAH

ÚVOD	3
1. ÚČEL A CÍL STUDIE SYSTÉMU SÍDELNÍ ZELENĚ.....	4
1.1. SOUČINNOST OBJEDNATELE A ZPRACOVATELE STUDIE SSZ	6
1.2. POŽADAVKY NA ZPRACOVATELE STUDIE SSZ	6
2. PRŮZKUMY A ROZBORY.....	7
2.1. TEXTOVÁ ČÁST PRŮZKUMŮ A ROZBORŮ	7
2.1.1. POPIS ÚZEMÍ.....	7
2.1.2. ROZBOR PODKLADŮ A TERÉNNÍ PRŮZKUMY.....	7
2.1.3. VYHODNOCENÍ AKTUÁLNÍHO STAVU SÍDELNÍ ZELENĚ	9
2.2. GRAFICKÁ ČÁST PRŮZKUMŮ A ROZBORŮ	11
3. NÁVRH SYSTÉMU SÍDELNÍ ZELENĚ.....	12
3.1. TEXTOVÁ ČÁST NÁVRHU	12
3.1.1. ROZVOJOVÉ OSY A UZLY SYSTÉMU SÍDELNÍ ZELENĚ.....	12
3.1.2. NÁVRH SYSTÉMU SÍDELNÍ ZELENĚ	13
3.1.3. NÁVRH OPATŘENÍ	14
3.1.4. TABULKY	16
3.2. GRAFICKÁ ČÁST NÁVRHU.....	16
4. NÁVRH TÉMAT PRO ZAPRACOVÁNÍ DO ÚZEMNĚ ANALYTICKÝCH PODKLADŮ	17
5. STUDIE SYSTÉMU SÍDELNÍ ZELENĚ A ZELENÁ INFRASTRUKTURA	18
SLOVNÍK VYBRANÝCH OBOROVÝCH POJMŮ	19
SEZNAM CITOVANÝCH ZDROJŮ	27
SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	28

ÚVOD

Funkční systém sídelní zeleně, založený na širokém spektru benefitů zeleně, se významně podílí nejen na obytné či rekreační funkci sídelního prostředí, ale lze ho rovněž považovat za komplexní nástroj adaptace sídelního prostředí na změnu klimatu¹. Do **systému sídelní zeleně** (SSZ) je účelné zahrnovat zeleň veřejnou, vyhrazenou i soukromou. Rozvoj systému sídelní zeleně s převažujícími přírodními složkami současně patří k významným nástrojům udržitelného hospodaření se srážkovou vodou v sídlech.

V územním plánu je systém sídelní zeleně součástí urbanistické koncepce², logicky doplňuje koncepci uspořádání krajiny. Skladebné prvky systému sídelní zeleně lze zpravidla ztotožnit s nosnými, podpůrnými prvky, případně doplňkovými prvky **zelené infrastruktury**³.

Tento metodický rámec zpracování Studie systému sídelní zeleně (Studie SSZ) není podrobnou metodikou, která by formulovala univerzální návod na zpracování Studie SSZ, ale poskytuje základní informaci o minimálních požadavcích na rozsah zpracování Studie SSZ, na strukturu a obsah průzkumů a rozborů a obsah návrhu systému sídelní zeleně. V obecné rovině vymezuje očekávané výstupy Studie SSZ, aniž by určoval konkrétní pracovní postupy, kterými lze očekávaných výstupů dosáhnout.

Tato úroveň metodického dokumentu odpovídá nejen značné variabilitě obcí v České republice, které jsou za správu a rozvoj funkčních ploch zeleně odpovědné, jejich podmínek, předpokladů a finančních zdrojů, ale také skutečnosti, že pojem „systém sídelní zeleně“ jako součást urbanistické koncepce v územním plánu není závazně definován a k dispozici dosud nejsou ani rámcové metodické podklady pro jeho návrh. Metodický rámec zpracování Studie SSZ umožňuje objednateli podle místních podmínek blíže specifikovat zadání Studie SSZ, jejímu zpracovateli pak umožňuje uplatnit své odborné znalosti, praktické zkušenosti i tvůrčí invenci krajinářského architekta.

Metodický rámec zpracování Studie systému sídelní zeleně je určen především pro objednatele a zhotovitele Studií SSZ podpořených z Operačního programu Životní prostředí 2021–2027 v rámci specifického cíle 1.3 *Podpora přizpůsobení se změně klimatu, prevence rizika katastrof a odolnosti vůči nim s přihlédnutím k ekosystémovým přístupům*.

¹ [Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR ve znění 1. aktualizace \(2021\)](#)

² [Vyhláška č. 500/206 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a o způsobu evidence územně plánovací činnosti](#) [Příloha č. 7, část I., odst. 1 písm. c)]

³ [Metodika vymezení zelené infrastruktury v územně plánovacích dokumentacích, zejména v územním plánu \(2023\)](#)

1. ÚČEL A CÍL STUDIE SYSTÉMU SÍDELNÍ ZELENĚ

Studie SSZ je koncepční dokument, zpravidla pořizovaný v samostatné působnosti obcí, ve kterém jsou na základě zhodnocení aktuálního stavu **ploch sídelní zeleně** a systémových aspektů sídelní zeleně formulovány principy a cíle rozvoje funkčního systému sídelní zeleně a návrh opatření k jejich dosažení. Za tímto účelem je zeleň v sídle navrhována jako prostorový a funkčně spojitý systém zahrnující plochy zeleně zastavěného území a vodní prvky v návaznosti na zeleň krajinnou.

Studie SSZ je oborový podklad pro vymezení a stabilizaci ploch sídelní zeleně v územně plánovací dokumentaci obcí a stanovení podmínek jejich využití a současně odborný koncepční podklad pro systémovou péči o multifunkční sídelní zeleň, tedy o její rozvoj, ochranu a správu, tj. pro strategické a koncepční rozhodování v působnosti obecních samospráv, resp. pro projekční, realizační a managementovou činnost obce.

Řešeným územím se pro potřeby zpracování Studie SSZ a vyčíslení nákladů na její zpracování rozumí zastavěné území a zastavitelné plochy vymezené platným územním plánem, v odůvodněných případech jejich jasně definovaná část, přičemž Studie SSZ zohledňuje významné prostorové a funkční vazby sídla a okolní nezastavěné krajiny⁴.

Zájmovým územím je pak širší území, v němž se významně projevují prostorové a funkční vazby sídla (sídelních struktur) a okolní nezastavěné krajiny, které se při zpracování Studie SSZ zohlední; jde o území přechodu sídla do krajiny, jehož rozsah v konkrétních případech předurčuje celá řada faktorů, např. topografie, velikost a kompaktnost sídla, hydrologické poměry v území, hustota cestní sítě apod.

Objednatel Studie SSZ tímto dokumentem získá:

- popis a kvantitativní i kvalitativní vyhodnocení aktuálního stavu ploch sídelní zeleně,
- popis a vyhodnocení aktuálního stavu prostorové a funkční struktury sídelní zeleně i zeleně na přechodu sídla do krajiny (systémového aspektu sídelní zeleně),
- návrh prostorového a funkčního uspořádání sídelní zeleně a zeleně na přechodu sídla do krajiny jako jednoho z důležitých systémů obce s přímým vlivem na kvalitu života obyvatel (podklad pro návrh systému sídelní zeleně a vymezení zelené infrastruktury v územním plánu),
- doporučení pro zlepšení stavu jednotlivých ploch sídelní zeleně,
- významné podněty a návrhy opatření ke zvýšení odolnosti sídelního prostředí a jeho schopnosti přizpůsobit se projevům změny klimatu prostřednictvím rozvoje systému sídelní zeleně.

Cílem Studie SSZ je formulovat principy, dílčí cíle, návrhy řešení a náměty pro rozvoj systému zeleně, a to jak v rovině jednotlivých skladebných prvků SSZ, tj. **objektů zeleně**, resp. **základních ploch zeleně (ZPZ)**, tak v systémové rovině, spočívající především v kultivaci prostorových, kompozičních, funkčních a provozních vazeb mezi jednotlivými objekty zeleně. V návrhu SSZ jsou formulovány principy stabilizace a dalšího rozvoje SSZ ve vazbě na urbanistický rozvoj sídla, a to tak, aby byly vytvořeny předpoklady pro zajištění funkčnosti ZPZ, stávajících i navrhovaných.

Dílčím cílem zpracování Studie SSZ je integrace hledisek, témat, závěrů a cílů obsažených v relevantních dokumentech lokální, regionální, národní, případně evropské úrovně. Příklady takových dokumentů jsou uvedeny v tabulce č. 1 na str. 5.

⁴ Viz [Pravidla pro žadatele a příjemce podpory z OPŽP 2021–2027](#)

Tab. č. 1: Příklady dokumentů využitelných ve Studii SSZ jako zdroj relevantních informací

Dokumenty, koncepce	Uplatnění ve Studii SSZ	Zdroj
Zásady územního rozvoje	Vymezení nadmístní úrovně ÚSES; úkoly pro územní plánování ve vztahu k ÚSES, k zelené infrastruktuře, k ekosystémovým službám; uplatnění skladebných prvků ÚSES v systému zeleně sídla; vymezení veřejně prospěšných staveb a veřejně prospěšných opatření	kraj
Územní plán	Vymezení ÚSES všech hierarchických úrovní (nadregionální, regionální, místní); závazné vymezení ploch s rozdílným způsobem využití a stanovení podmínek využití těchto ploch (regulativy mají vztah i k plochám zeleně, které nejsou v ÚP samostatně vymezené); vymezení veřejně prospěšných staveb a veřejně prospěšných opatření	obec
Regulační plán	Podrobné podmínky pro vymezení a využití pozemků, pro umístění a prostorové uspořádání staveb a veřejné infrastruktury, pro ochranu hodnot a charakteru území a pro vytváření příznivého životního prostředí; vymezení veřejně prospěšných staveb a veřejně prospěšných opatření	obec
Územní studie krajiny	Napojení systému sídelní zeleně na okolní krajinu v širším krajinném kontextu; zajištění návaznosti rozvojových strategií	obec s rozšířenou působností
Územní studie veřejného prostranství nebo Koncepce veřejných prostranství (jako součást koncepce veřejné infrastruktury v ÚP)	Zohlednění potřeb a požadavků z koncepce v návrhu systému sídelní zeleně; zapracování principů rozvoje veřejných prostranství do úrovně ZPZ	obec / obec s rozšířenou působností
Plán ÚSES	Návrh vymezení nebo změn vymezení ÚSES v územně plánovací dokumentaci; možnosti zahrnutí skladebných částí ÚSES do SSZ způsobem, který podporuje účel jeho vytváření	obec s rozšířenou působností
Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR ⁵	Uplatnění přístupů k adaptaci sídelního prostředí na změnu klimatu	MŽP
Adaptační strategie na regionální nebo lokální (obecní) úrovni	Relevantní opatření vyplývající z tohoto typu dokumentu lze v návrhu systému sídelní zeleně vhodnou formou konkretizovat	kraj obec
Koncepce hospodaření s dešťovou vodou	Vymezení vhodných ZPZ pro navrhované hospodaření s dešťovou vodou (možnosti implementace modrozelené infrastruktury); zahrnutí městských standardů pro hospodaření s dešťovou vodou na úrovni ZPZ; podklad pro návrh opatření	obec
Studie odtokových poměrů	Informace o vodním režimu krajiny v řešeném území, informace o navrhovaných protipovodňových opatřeních (PPO), zejména přírodě blízkých PPO; podpůrný podklad pro začlenění vybraných ploch pro PPO do SSZ	kraj, obec

⁵ [Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR, 1. aktualizace pro období 2021–2030](#)

Tab. č. 1: Příklady dokumentů využitelných ve Studii SSZ jako zdroj relevantních informací (pokračování)

Dokumenty, koncepce	Uplatnění ve Studii SSZ	Zdroj
Lesní hospodářský plán Lesní hospodářské osnovy	Převzetí prostorového členění lesních porostů, podklad pro zhodnocení porostů pro plnění neprodukčních ekosystémových služeb (např. funkce rekreační), nebo pro návrh opatření např. v podobě návrhu na změnu kategorizace hospodářských lesů	lesní hospodář (vlastník)
Pasport zeleně	Informace obsažené v PZ lze využít především pro detailní charakteristiku současného stavu ZPZ (kvantitativní analýza)	obec
Management plán péče o zeleň	Informace obsažené v MP lze využít pro optimalizaci péče a pro specifikaci zařazení ZPZ do intenzitních tříd údržby	obec
Dendrologické průzkumy	Dendrologické průzkumy zpracované pro celé území obce, část obce nebo pro dílčí plochy, zejména aktuální, jsou podkladem jak pro část průzkumů a rozborů, tak pro návrh SSZ	obec
Projektové dokumentace pořízené na úrovni obce	Informace o připravovaných záměrech, jejich umístění i prostorových parametrech v dokumentacích všech stupňů zpracování se uplatní především v návrhu systému sídelní zeleně, resp. v návrhu opatření k rozvoji SSZ	obec

1.1. Součinnost objednatele a zpracovatele Studie SSZ

Obec v roli objednatele Studie SSZ poskytne jejímu zpracovateli podklady, které byly na úrovni obce pořízeny a kterými obec disponuje, zejména územní plán ve znění poslední změny, regulační plány, územní studie, informace o připravovaných záměrech v území v podobě územních studií a studií záměrů přes projektové dokumentace pro územní rozhodnutí (DÚR) po dokumentaci pro stavební povolení (DSP), dendrologické průzkumy, pasport zeleně apod., viz též tabulka č. 1.

1.2. Požadavky na zpracovatele Studie SSZ

Z obecně závazných právních předpisů nevyplyvají požadavky na odbornou způsobilost zpracovatele Studie SSZ (též SSSZ). V souladu s Pravidly pro žadatele a příjemce podpory z Operačního programu Životní prostředí 2021–2027 (OPŽP), kterými jsou mj. stanovena specifická kritéria přijatelnosti žádosti, však lze dotaci na pořízení Studie SSZ z OPŽP přiznat, jsou-li splněny mj. následující předpoklady:

- *Zpracovatelem SSSZ je autorizovaný architekt pro obor krajinářská architektura (autorizace A.3 ČKA) nebo s autorizací, která autorizaci pro obor krajinářská architektura v plném rozsahu zahrnuje⁶.*
- *SSSZ může být zpracována jako územní studie; v takovém případě je členem zpracovatelského týmu 1) autorizovaný architekt pro obor územní plánování (autorizace A.2 ČKA) nebo s autorizací, která autorizaci pro obor územní plánování v plném rozsahu zahrnuje a 2) autorizovaný architekt pro obor krajinářská architektura (autorizace A.3 ČKA) nebo s autorizací, která autorizaci pro obor krajinářská architektura v plném rozsahu zahrnuje. Požadavek podle bodů 1) a 2) musí být naplněn dvěma rozdílnými osobami.*
- *SSSZ je zpracována v souladu s Metodickým rámcem pro zpracování studií systému sídelní zeleně.*

⁶ Autorizace udělována Českou komorou architektů podle zákona č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě (autorizační zákon), ve znění pozdějších předpisů

2. PRŮZKUMY A ROZBORY

Provedení průzkumů a rozborů, přehledné uspořádání jejich výsledků a jejich věcná interpretace je podmiňujícím krokem pro formulaci návrhu systému sídelní zeleně. Interpretace výstupů průzkumů a rozborů závisí na výpovědní hodnotě hodnocených atributů ZPZ a dalších zjištěných dat.

Popis současného stavu sídelní zeleně a formulace závěrů se zohledněním jeho systémových aspektů je zaměřen na poznání kvantitativních a kvalitativních charakteristik sídelní zeleně.

2.1. Textová část průzkumů a rozborů

Textová část průzkumů a rozborů obsahuje

- popis území (kapitola 2.1.1.),
- obsah a výsledky rozboru podkladů a terénních průzkumů (kapitola 2.1.2.),
- hodnocení aktuálního stavu sídelní zeleně (kapitola 2.1.3.),
- tabulky

V textové části průzkumů a rozborů se dále uvede

- popis zvolených postupů či metod průzkumů a rozborů a hodnocení stávajícího stavu sídelní zeleně nebo citace použité publikované metodiky,
- odkazy na využitá podklady a další zdroje informací (citace); výchozí podklady a zdroje informací budou vždy přehledně uvedeny a jednoznačně identifikovány,
- seznam výkresů a schémat grafické části průzkumů a rozborů.

2.1.1. Popis území

Popis území obsahuje popis přírodních podmínek zájmového území, základní charakteristiky primární struktury krajiny, zejména geomorfologické, geologické, pedologické, klimatické a biogeografické (potenciální přirozená vegetace, případně podrobnější diference krajiny v geobiocenologickém pojetí), základní urbanistickou charakteristiku území (rozsah řešeného území, popis základní urbanistické struktury sídla) a limity v území (zejména technická a dopravní infrastruktura).

Do popisu území je účelné zahrnout další relevantní údaje, demografické údaje (počet obyvatel, vývoj počtu obyvatel, věková struktura obyvatel), významné zdroje znečištění ovzduší (průmyslové provozy), významné zdroje hluku, atraktivitu sídla pro turistický ruch a její potenciál apod.

2.1.2. Rozbor podkladů a terénní průzkumy

Terénní průzkumy jsou podmiňující součástí zpracování Studie SSZ. Slouží jednak k ověření aktuálnosti informací obsažených ve shromážděných podkladech, jednak ke zjištění skutečností, které nejsou obsaženy v dostupných podkladech, avšak pro vyhodnocení aktuálního stavu sídelní zeleně a následný návrh systému sídelní zeleně jsou podstatné. Metoda terénních průzkumů musí směřovat k dosažení základních cílů Studie SSZ.

Systém sídelní zeleně je součástí prostorového uspořádání sídla a významně se podílí na jeho urbanistické kompozici. Proto se rozbor území zabývá také významem ZPZ pro urbanistickou

kompozici sídla. Konkrétní ZPZ, popř. jednotlivé vegetační prvky velmi často představují významné dominanty v kompozici, které dané území charakterizují. Dle potřeby vycházející z charakteru území je vhodné, mj. ve vazbě na historický vývoj sídla, provést analýzu historického vývoje zeleně.

Na úrovni jednotlivých objektů zeleně, resp. ZPZ se terénní průzkum zaměřuje především na zjištění jejich kvalitativních charakteristik hodnocených z hlediska předpokládané funkce objektů zeleně, na jejichž základě je posuzována jejich funkčnost, a to až do úrovně **strukturálních prvků**, zastoupených v objektech zeleně. Shromažďují se údaje vypovídající o aktuálním stavu objektů zeleně (kvalitativní hodnocení); především se posuzuje

- struktura vegetačních prvků
- vhodnost druhové skladby, zastoupení vývojových stadií a pěstebního stavu dřevinných vegetačních prvků
- stav technických prvků, zejména zpevněných ploch a vybavenosti
- možnost uplatnění prvků podporujících udržitelné hospodaření s dešťovou vodou především z hlediska prostorových možností a logiky takového opatření,
- přístupnost plochy, resp. objektu zeleně uživatelům.

Zvláštní pozornost je nutno v rámci průzkumů a rozborů věnovat **uličním stromořadím**, které představují pro systém sídelní zeleně nepostradatelný liniový prvek, který se významně podílí na zajištění prostorové i funkční spojitosti systému sídelní zeleně.

Pro účely Studie SSZ se hodnocení stavu stromořadí a jejich funkčnosti, resp. stability opírá o posouzení

- úplnosti stromořadí,
- pěstebního stavu stromořadí,
- dendrologického potenciálu stromořadí (viz **dendrologický potenciál objektu zeleně**),
- vhodnosti taxonů rostoucích ve stromořadí.

Výběr zjišťovaných a dále vyhodnocovaných atributů a kritérií lze podle potřeby rozšířit.

Na základě poznání kvalitativních charakteristik objektů zeleně a jejich strukturálních prvků vzniká pracovní návrh posouzení funkčnosti/stability či nefunkčnosti/nestability hodnocení objektů zeleně, zda je funkční/stabilní či nefunkční/nestabilní (viz **stabilita objektu zeleně**). Pracovní návrh je podkladem pro konečné multikriteriální posouzení funkčnosti/stability objektů zeleně (viz kapitola 2.1.3). Rovněž je specifikována převládající funkce objektů zeleně pro potřeby **klasifikace sídelní zeleně**.

Na úrovni sídelní zeleně jako celku se na základě poznání jejího současného stavu a jejího rozvojového potenciálu zaměřujeme především na posouzení jevů důležitých pro návrh systému sídelní zeleně. V rámci terénních průzkumů a rozborů je potřeba identifikovat, popsat a vyhodnotit rozpoznatelné kompoziční, provozní a funkční vztahy mezi jednotlivými objekty zeleně, ale též mezi objekty zeleně a strukturou okolní zástavby, a tyto vztahy zasadit do kontextu urbanistické struktury sídla jako celku.

Průzkumy a rozborů směřují rovněž k poznání příčin nefunkčního stavu a rozpoznání potenciálního ohrožení očekávaných funkcí zeleně v řešeném území. Při rozboru těchto vztahů je nutné využít řady autorských přístupů pro pochopení individuality místa (metody fenomenologie) a rozvojového potenciálu.

Průzkumy a rozborů na úrovni aktuálního stavu sídelní zeleně jako celku se zaměřují zejména

- na identifikaci provozních a prostorových bariér v území (prostupnost územím, spojitost systému) a znaků vypovídajících o nefunkčním vztahu mezi objekty zeleně navzájem,
- na popis existujících kompozičních vazeb mezi jednotlivými objekty zeleně včetně specifikace případných zjevných příčin jejich nefunkčnosti,
- na zjištění poznatků o návaznosti stávajících objektů sídelní zeleně na přírodní plochy a **lesy** v nezastavěném území v dotyku se sídlem.

Popis současného stavu sídelní zeleně a formulace závěrů se zohledněním jeho systémových aspektů je zaměřen na poznání kvantitativních a kvalitativních charakteristik sídelní zeleně.

Rozborová část se uzavírá bilancí současného stavu zeleně. Ta obsahuje kvantitativní i kvalitativní údaje a má formu databází, nejčastěji sestavených do přehledných tabulek uspořádaných podle jednotlivých ZPZ.

2.1.3. Vyhodnocení aktuálního stavu sídelní zeleně

Předmětem vyhodnocení je soubor ZPZ za celé řešené, resp. zájmové území. K vyhodnocení jsou využity zjištěné charakteristiky (atributy) jednotlivých ZPZ. Výsledek multikriteriálního hodnocení bude vždy obsahovat celkové posouzení funkčnosti jednotlivých ZPZ, resp. jejich stability.

Hodnocení aktuálního stavu sídelní zeleně se provádí na základě rozboru relevantních podkladů a vlastních provedených terénních průzkumů, které jsou zaměřeny na objekty zeleně a na jejich vzájemné vztahy (systémové aspekty stávajícího stavu zeleně) v řešeném území.

Vyhodnocení aktuálního stavu sídelní zeleně představuje formulaci komplexního odborného názoru, na kterém se v různé míře podílí interpretace zajištěných existujících podkladů a výsledků vlastních terénních průzkumů.

K tomuto účelu se využijí také všechny relevantní doposud zpracované oborové dokumenty. Mezi takové dokumenty pořízené na úrovni obce především patří **pasport zeleně**, **management plán péče** a v neposlední řadě výstupy z **dendrologických průzkumů**. Nejen pro posouzení systémových aspektů sídelní zeleně jsou významné rovněž již zpracované strategické dokumenty, např. strategické plány rozvoje měst, adaptační strategie, územní studie či koncepce veřejných prostranství. Žádný z uvedených dokumentů není pro zpracování Studie SSZ podmiňující. Jejich obsah se může předmětu Studie SSZ dotýkat jen nepřímo, nebo ve velmi omezené míře; přesto využití takto získaných informací, jsou-li k dispozici, je pro zpracování Studie SSZ užitečné. Návrh SSZ může přispět k plnění cílů různě zaměřených existujících strategií nebo k realizaci vybraných opatření obsažených v koncepcích.

Na úrovni jednotlivých objektů zeleně, resp. ZPZ vyhodnocení obsahuje

- určení převládající funkce objektu zeleně,
Vzhledem k předpokládanému využití Studie SSZ jako podkladu pro územní plánování lze při vyhodnocení funkčnosti ZPZ vycházet z **klasifikace sídelní zeleně** (jejího funkčního členění) obsažené v právní úpravě územního plánování⁷. Toto členění však nemusí vždy vyhovovat očekávanému využití Studie SSZ jako koncepčního dokumentu rozvoje sídelní

⁷ [Vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů](#)

zeleně. Proto je vhodné toto funkční členění podle potřeby upravit a s využitím dalších klasifikačních kritérií (zohledňujících např. velikost a charakter sídla) upřesnit.

- konečné posouzení funkčnosti ZPZ, resp. její stability (výsledek a interpretace multikritériálního hodnocení provedeného v rámci terénního průzkumu na úrovni strukturálních prvků),
- vyhodnocení stavu ZPZ z hlediska plnění ekologických funkcí,
- vyhodnocení dendrologického potenciálu dřevin,
- vyhodnocení zjištěných kvantitativních údajů vázaných na ZPZ.

Na úrovni sídelní zeleně jako celku vyhodnocení obsahuje

- posouzení prostorové struktury stávajících ZPZ a jejich vzájemných prostorových a funkčních vazeb s využitím vhodných indikátorů zvolených podle konkrétních podmínek sídla či jeho částí (např. funkce ZPZ, charakteristika přechodu zastavěného území do krajiny, spojitost systému apod.),
- vyhodnocení souboru ZPZ za celé řešené, resp. zájmové území na základě zjištěných charakteristik (atributů) jednotlivých ZPZ,
- vyhodnocení variability urbanizovaného prostředí s důrazem na různorodost (pestrost, kombinaci) funkčních typů zeleně se zohledněním jejich benefitů a ekosystémových služeb,
- lokalizaci sídelní zeleně z hlediska její dostupnosti pro obyvatele, resp. uživatele,

Nejen pro posouzení prostorové struktury stávajících ZPZ lze využít certifikovanou metodiku "Standardy dostupnosti veřejné infrastruktury"⁸, která je určena zejména pro pořizovatele a projektanty územně plánovacích podkladů a dokumentací.

- využitelnost sídelní zeleně pro oddechové a sportovní aktivity různých věkových a zájmových skupin uživatelů (např. rodiče s malými dětmi, teenageři, senioři, pejskaři, cyklisté, in-line bruslaři, výletníci),
- rozbor návaznosti stávajících ZPZ na krajinnou zeleň (přírodní plochy a lesy v bezprostředním okolí sídla,
- vyhodnocení funkčního významu uličních stromořadí pro spojitost systému sídelní zeleně,
- vyhodnocení stávajících skladebných částí ÚSES a vodních prvků z hlediska možností jejich využití v návrhu systému zeleně.

Kvantitativní bilance obsahuje především výměry ZPZ, které jsou vymezeny jednoznačně vedenou hranicí (tato zjištění se opírají o data katastru nemovitostí, zpravidla poskytnuté objednatelem), přehledy zastoupených funkčních typů zeleně a v neposlední řadě údaje o vlastnických vztazích obce k ZPZ.

Kvalitativní bilance detailně popisuje a hodnotí stabilitu jednotlivých ZPZ, mj. jejich funkčnost ve vazbě na jejich klasifikaci podle funkčních typů zeleně, případně dílčích částí území (je-li to účelné), a příčiny jejich nestability.

Závěry formulované na základě provedených průzkumů a rozborů přehledně shrnují informace o aktuálním stavu sídelní zeleně jako celku.

⁸ Certifikovaná metodika Standardy dostupnosti veřejné infrastruktury jsou dostupné na internetových stránkách Ministerstva pro místní rozvoj v odkazu <https://www.mmr.cz/cs/ministerstvo/stavebni-pravo/stanoviska-a-metodiky/stanoviska-odboru-uzemniho-planovani-mmr/9-ostatni-stanoviska-a-metodiky/standardy-dostupnosti-verejne-infrastruktury>

2.2. Grafická část průzkumů a rozborů

Grafická část průzkumů a rozborů obsahuje mapy, výkresy a schémata, které přehledně zobrazují zjištění popsaná v textové části průzkumů a rozborů.

Tab. č. 2: Přehled výkresů průzkumů a rozborů

Název výkresu	Doporučené měřítko ^{*)}	Obsah výkresu – znázorněné téma
Širší vztahy	1:10 000 – 1:25 000	Znázornění skutečností a jevů v zájmovém území, které mají určující vztah k systému sídelní zeleně
Současný stav sídelní zeleně	1: 5 000	Grafické znázornění aktuálního stavu ZPZ
Problémový výkres	1: 5 000	Grafické znázornění zjištěných problémů (jevů a skutečností), které je nutné řešit v návrhu systému sídelní zeleně
Výkresy, schémata	dle potřeby	Doplňující grafické přílohy potřebné ke srozumitelnému popisu aktuálního stavu sídelní zeleně, popř. případně doplňující výkresy; obsahují důležité prvky a jevy zkoumaného území, které nebylo možné nebo účelné zobrazit v jiných výkresech.

**) V konkrétních specifických případech je možné měřítko výkresu po dohodě s objednatelem upravit*

3. NÁVRH SYSTÉMU SÍDELNÍ ZELENĚ

3.1. Textová část návrhu

Textová část návrhu systému sídelní zeleně obsahuje

- návrh základní struktury sídelní zeleně, resp. rozvojových os a rozvojových uzlů, jejich popis a charakteristika (kapitola 3.1.1.),
- návrh systému sídelní zeleně (kapitola 3.1.2.),
- návrh opatření (kapitola 3.1.3.),
- tabulky.

V textové části návrhu se dále uvede

- odkazy na využití podklady a další zdroje informací (citace); výchozí podklady a zdroje informací budou vždy přehledně uvedeny a jednoznačně identifikovány,
- seznam výkresů a schémat grafické části návrhu systému sídelní zeleně.

3.1.1. Rozvojové osy a uzly systému sídelní zeleně

U objektů zeleně lze rozpoznat jejich dvojí aspekt existence. Individuální aspekt je dán především vymezením jejich funkce v konkrétním prostoru. Systémový aspekt je odvozován od jejich role, kterou hrají v systému sídelní zeleně.

Individuální aspekt základních ploch

V prostorové mozaice se jednotlivé základní plochy od sebe liší:

- vlastnostmi ekologickými (schopností sdružovat taxony do odlišných společenstev) a prostorovými (konfigurací reliéfu, hydrickým gradientem, výškovým gradientem apod.),
- funkčním potenciálem (přirozenými předpoklady plnit určité požadované funkce),
- mírou uplatnění potenciálu při dnešním využití území,
- mírou uplatnění potenciálu v navržené prostorové koncepci (stabilita nebo nestabilita plochy).

Systémový aspekt základních ploch zeleně

Systémový aspekt zohledňuje funkci každé individuální základní plochy jako součásti systému zeleně. Zachycuje prolínání jednotlivých dominantních funkcí v prostorově spojitém systému rozvojových os a rozvojových uzlů v rámci urbánní osnovy a rozvíjí prostorové rozmístění ploch zeleně a jejich dominujících funkcí ve vazbě na společenskou poptávku po těchto funkcích.

Kvalitu a význam ZPZ neurčují jen jejich vlastnosti, ale i jejich umístění v urbánní osnově sídla, kterou se rozumí prostorově spojitá a v čase trvalá, funkčně uspořádaná síť zastavěných a nezastavěných prostorů, která uspokojuje potřeby obyvatel.

Jednotlivé ZPZ (stabilizované i navržené) spolu prostorově a funkčně souvisí a vytvářejí logický prostorový systém, který prorůstá organismem města a je velice často funkčně napojen na vodohospodářskou strukturu v sídle. Je protíváhou zastavěným plochám, dotváří je někdy svou jednotou, jindy kontrastem. Návrh SSZ se opírá o vymezení rozvojových os a rozvojových uzlů systému sídelní zeleně.

Rozvojové osy systému sídelní zeleně představují systém budovaný vzájemnými prostorovými i funkčními vazbami mezi jednotlivými základními plochami zeleně, resp. objekty zeleně. Do takto definovaných a vymezených os systému sídelní zeleně jsou prioritně směřovány rozvojové strategie. Nejen proto jsou nazvány jako "rozvojové osy systému sídelní zeleně". Soustava rozvojových os se opírá o významné (zpravidla historicky vyvinuté) objekty zeleně, které navazují na krajinné struktury v širším zájmovém území města.

Rozvojové uzly představují významná rozvojová území, ve kterých se často kříží rozvojové osy systému zeleně různého významu. Rozvojové uzly jsou území, která jsou zvláště významná z hlediska prostorových souvislostí systému zeleně. Rozvojové uzly jsou také zpravidla tvořeny základními plochami zeleně.

Vymezení rozvojových os a uzlů sídelní zeleně je koncepčním krokem navrhování SSZ, kterým se vymezuje základní struktura SSZ. Průběh rozvojových os je dán přírodními podmínkami, historickým vývojem sídla a funkčními vztahy. Velmi často jsou atributy ZPZ ve vymezených rozvojových osách relativně homogenní. Tato skutečnost umožňuje stanovit jejich převládající funkci, případně stanovit jednotnou (podobnou) rozvojovou strategii pro skladebné prvky (ZPZ) na rozvojové ose. Takto je usnadněna optimalizace zastoupených funkčních typů zeleně v rozvojových osách systému sídelní zeleně s důrazem na jejich benefity a ekosystémové služby (funkce) a poptávku po nich.

V konkrétních případech je reálné a účelné navrhnout určitou hierarchizaci rozvojových os.

Z hlediska vztahu k urbanistické struktuře sídla a významným krajinným fenoménům v území lze rozvojové osy systému zeleně rozdělit na:

- tranzitní (průběžná)
- cirkulární (okružní)
- radiální (paprskovitě se rozbíhající)
- konektivní (propojovací)

Z hlediska funkčních vztahů v systému zeleně sídla lze rozlišit osy:

- polyfunkční (pro rozvojovou osu nelze stanovit jednu převládající funkci)
- monofunkční (pro rozvojovou osu lze stanovit jednu převládající funkci, např. rekreační, ekologickou atd.)

Pokud v systému zeleně dochází k částečnému prostorovému překryvu rozvojových os a biokoridorů územního systému ekologické stability, předpokládá se dále návrh opatření zejména v podobě pěstebních a výchovných zásahů podporujících obnovu přirozených společenstev odpovídajících příslušným biogeografickým podmínkám v biocentrech a možnost jejich šíření prostřednictvím biokoridorů regionální, popř. nadregionální úrovně ÚSES.

3.1.2. Návrh systému sídelní zeleně

Prostorové vymezení SSZ jako funkčně a dle možností prostorově spojitého systému ploch zeleně zastavěného území a vodních prvků v návaznosti na zeleň v krajině je základním cílem návrhové části tohoto dokumentu. Systém zeleně, který splňuje tuto charakteristiku je chápán jako základní nástroj pro adaptaci sídelního prostředí na změnu klimatu s přímou vazbou na benefity zeleně. Při navrhování SSZ je kladen důraz na funkčnost jeho skladebných prvků a na jeho maximální funkční a prostorovou spojitost s důrazem na plnění jeho ekosystémových služeb.

Návrh SSZ je na základě rozboru přírodních, resp. ekologických podmínek území (klima, reliéf, vodní režim, fauna a flora), poznání urbanistické struktury sídla včetně případné analýzy historického vývoje ploch zeleně a stávajícího stavu sídelní zeleně srozumitelně popsán, vysvětlen a zdůvodněn.

V textové části se navrhuje a popisuje využití ZPZ, a to jak stávajících, tak nově navrhovaných. Součástí návrhu na úrovni ZPZ je posouzení jejich využitelnosti pro SSZ, zejména pak jejich role v hierarchii SSZ (rozvojové osy, rozvojové uzly).

Návrh systému sídelní zeleně, resp. jeho vymezení obsahuje:

- popis systému sídelní zeleně jako celku s vymezením významu jednotlivých rozvojových os a uzlů pro celý systém,
- návrh funkčního využití všech ZPZ, a to jak stávajících, tak nově navrhovaných,
- návrh způsobu propojení systému zeleně sídla a krajinné zeleně,
- návaznost, event. překryv SSZ s ÚSES.

3.1.3. Návrh opatření

3.1.3.1. Návrh opatření na úrovni jednotlivých základních ploch zeleně

Návrh opatření je zacílen na specifikaci opatření k dosažení jejich plné funkčnosti (především na základě provedených analýz a jejich interpretací) a udržitelnosti jednotlivých ZPZ a uličních stromořadí. Cílem navrhovaných opatření je

- dosažení plné funkčnosti a udržitelnosti ZPZ na úrovni vegetačních i technických prvků
- dosažení plné funkčnosti a udržitelnosti uličních stromořadí (doplnění, obnova, soubor pěstebních opatření),
- zařazení ZPZ, případně stromořadí, do **intenzitních tříd údržby**.

Významnou roli v návrhu opatření má skutečnost, zda ZPZ je či není součástí rozvojové osy, případně rozvojového uzlu při zohlednění jejich role v navržené hierarchizaci.

3.1.3.2. Návrh opatření na úrovni systému zeleně

Návrh opatření na úrovni systému zeleně jako celku je zaměřen na posílení nebo vytvoření prostorových a funkčních vazeb mezi jednotlivými plochami. Základním cílem těchto opatření je dosažení maximálně možného prostorově spojitého systému zeleně (tj. odstranění bariér, zajištění prostupnosti územím, specifikace požadavků na nové plochy zeleně s ohledem na jejich dostupnost, poptávku po ekosystémových službách atd.).

Návrh opatření je zaměřen především na:

- posílení nebo vytvoření prostorových a funkčních vazeb mezi jednotlivými plochami s převažujícími přírodními složkami (tvořící základ SSZ), a to s důrazem na zvýšení odolnosti sídel a jejich schopnosti přizpůsobit se projevům změny klimatu,
- zlepšení prostorové struktury objektů zeleně a jejich vzájemných prostorových a funkčních vazeb, optimalizace zastoupených funkčních typů zeleně v rozvojových osách systému sídelní zeleně s důrazem na jejich benefity a ekosystémové služby,

- zlepšení nebo vytvoření podmínek pro udržitelné hospodaření s vodou v objektech zeleně (opatření pro zlepšení mikroklimatu, vsakovací a retenční objekty, objekty pro akumulaci a vodní prvky),⁹
- začlenění objektů zeleně, vegetačních ploch a vegetačních prvků do adaptačních strategií,
- specifikaci možností na rozšíření ploch sídelní zeleně a možnosti jejího rozvoje v zastavěném území,
- specifikaci principů managementu péče o sídelní zeleň včetně odhadu její finanční náročnosti,
- odstranění střetů a disproporcí v nárocích a možnostech uplatnění zeleně při rozvoji sídla, odstranění provozních a prostorových bariér v území pro zvýšení prostupnosti územím a dosažení maximálně možné spojitosti systému sídelní zeleně,
- řešení dostupnosti objektů zeleně pro konkrétní lokality,
- návrh úprav systému sídelní zeleně k rozšíření možnosti využití objektů zeleně pro oddechové (relaxační a rekreační) a sportovní aktivity různých věkových a zájmových skupin obyvatel (např. rodičů s malými dětmi, teenagerů, seniorů, pejskařů, cyklistů, in-line bruslařů, výletníků).

Jako opatření lze navrhnout např.

- změny funkčních typů stávajících ZPZ, optimalizace jejich režimu nebo intenzity péče o stávající objekty zeleně,
- nové plochy sídelní zeleně ve vazbě na plánovaný rozvoj sídla včetně jejich prostorových a funkčních parametrů, případně parametrů doporučeného managementu,
- převody, přeměny a obnovu vegetačních prvků nebo jejich částí v objektech zeleně.

Je-li to účelné, Studie SSZ navrhne prioritizaci, případně etapizaci opatření.

Zlepšení aktuálního stavu sídelní zeleně často vyžaduje kombinaci či posloupnost jednotlivých opatření, která na sebe navazují nebo se podmiňují. Taková potřeba vyžaduje formulaci (zpracování) rozvojové strategie. Tou se rozumí soubor opatření a jejich časová posloupnost umožňující naplnění definovaného cíle včetně rámcové specifikace nákladů na realizaci a budoucí údržbu.

Na základě zkušeností z různých měst ČR se jeví jako užitečné definovat pro vybrané části systému sídelní zeleně (rozvojové osy s rozvojové uzly nebo jejich částí) určitou převládající funkci. Tato dominantní/převládající funkce části SSZ pak určuje rozvojovou strategii (např. pro vegetační prvky v rámci určité dílčí části systému sídlení zeleně lze na základě dominantní/převládající funkce stanovit pěstební cíl, ke kterému by řada základních ploch v systému zeleně měla být vedena).

Návrh rozvojové strategie pro vybrané části systému sídelní zeleně (rozvojové osy a uzly nebo jejich části) pak směřuje k zajištění

- dostatečné rozlohy a kvality (stability) vegetačních prvků (pěstební stav, vývojová fáze),
- prostorové a funkční spojitosti jednotlivých rozvojových os a uzlů,
- rozmanitosti funkčních typů sídelní zeleně v závislosti na demografických ukazatelích a „společenské poptávce“,
- rozmanitosti skladebných částí systému v závislosti na pestrosti ekologických rámců území.

⁹ Viz např. [Metodika pro hospodaření s dešťovou vodou ve vazbě na zelenou infrastrukturu](#)

3.1.4. Tabulky

Textovou část návrhu řešení uzavírají tabulky. Uvádějí informace potřebné k bilancování prostorových a dalších nároků navrženého stavu.

Základem tabulkového přehledu (databáze) je struktura ZPZ za celé území. Databáze ZPZ vychází z rozborové části a uplatní se v návrhu Studie SSZ. Tabulky obsahují všechny atributy stabilizovaných i navrhovaných ZPZ, které jsou zahrnuty v návrhové části (návrh opatření, vymezení SSZ, navrhované zařazení skladebných prvků zelené infrastruktury do SSZ, příslušnost k rozvojové ose systému sídelní zeleně atd.).

Tabulky mohou být zařazeny přímo do příslušné části textu. Vzhledem k jejich předpokládanému rozsahu se však doporučuje, v zájmu přehlednosti a snadné orientace uživatelů ve Studii SSZ, zařadit tabulky do příloh; textová část pak obsahuje seznam tabulek v přílohách.

3.2. Grafická část návrhu

Grafická část návrhu obsahuje mapy, výkresy a schémata. Přehledně zobrazuje stávající i navrhované prvky systému sídelní zeleně a systémové aspekty sídelní zeleně. Přehled výkresů a schémat uvádí tabulka č. 3.

Tabulka č. 3: Přehled výkresů návrhu systému sídelní zeleně

Název výkresu	Doporučené měřítko *)	Obsah výkresu – znázorněné téma
Širší vztahy	1:10 000 - 1:25 000	Návaznost systému sídelní zeleně na krajinu v okolí sídla
Návrh systému sídelní zeleně	1: 5 000	Komplexní návrh funkčního a prostorového uspořádání systému zeleně, včetně vymezení jeho skladebných prvků na úrovni rozvojových os a uzlů i ZPZ
Návrh opatření	1: 5 000	Grafické znázornění navržených opatření
Výkresy, schémata	dle potřeby	Doplňující grafické přílohy potřebné ke srozumitelnému popisu návrhové části systému sídelní zeleně, základní kompozičně prostorové schéma SSZ (rozvojové osy a uzly), případné znázornění prioritizace nebo etapizace navržených opatření

*) V konkrétních specifických případech je možné měřítko výkresu po dohodě s objednatelem upravit

4. NÁVRH TÉMAT PRO ZAPRACOVÁNÍ DO ÚZEMNĚ ANALYTICKÝCH PODKLADŮ

V případě zpracování dokumentu "Studie systému sídelní zeleně" podle tohoto metodického rámce se vždy uvedou její dílčí části nebo témata uplatnitelná jako zdroj informací pro plánování rozvoje území, včetně přípravy územního plánu a dalších dokumentací. K takovým patří zejména:

- rozbor současného stavu zeleně v sídle a v případě potřeby v jeho bezprostředním okolí v měřítku odpovídajícím velikosti řešeného území (zpravidla 1 : 5 000)
- návrh funkčního a prostorového uspořádání systému zeleně.

5. STUDIE SYSTÉMU SÍDELNÍ ZELENĚ A ZELENÁ INFRASTRUKTURA

Vypořádání vztahu systému sídelní zeleně (SSZ) a zelené infrastruktury (ZI) v rámci Studie SSZ je důležitým krokem. Základním východiskem je fakt, že SSZ a ZI se v konkrétním území opírají o shodné prostorové jednotky, tj. objekty zeleně, resp. plochy zeleně pro potřeby prostorového plánování. Při vymezování úlohy či významu ploch zeleně, resp. objektů zeleně pro potřeby SSZ a pro potřeby vymezení ZI jsou však akcentována různá kritéria, popř. stejným kritériím je přisuzován jiný význam či jiná váha.

Systém sídelní zeleně zásadním způsobem akcentuje snahu k dosažení funkční spojitosti systému zeleně v sídelním prostředí, resp. v bezprostřední vazbě na sídelní struktury, a to i zapojením ploch zeleně v doplňkové funkci (zeleně obytných souborů apod.). SSZ patří mezi standardizované jevy územního plánu. V návrhu SSZ se uplatňují prvky ZI.

Zelená infrastruktura zásadním způsobem akcentuje plnění široké škály ekosystémových služeb, resp. funkcí v krajině obecně, tedy nejen v sídle. Plochy vodní a pro hospodaření s vodou jsou na stejné hierarchické úrovni jako vegetační plochy. Nový stavební zákon¹⁰ zahrnuje zelenou infrastrukturu, slouží-li veřejné potřebě, do veřejné infrastruktury. Konkrétní vymezení prvků zelené infrastruktury v procesu územního plánování vyplývá z potřeb daného území.

Studie SSZ vytváří nabídku pro formulaci systému sídelní zeleně v urbanistické koncepci územního plánu a pro začlenění objektů zeleně do návrhu ZI vymezené v územním plánu.

Základní principy/pravidla pro uplatnění prvků ZI v územním plánu formuluje Metodika vymezování zelené infrastruktury v územně plánovací dokumentaci, zejména v územním plánu (KUČERA, P. a kol., 2023), certifikovaná Ministerstvem pro místní rozvoj. Zelená infrastruktura vymezovaná v územním plánu je podle této metodiky tvořena nosnými, podpůrnými a doplňkovými prvky. Uvedené kategorie se liší jednak prostorovými a funkčními parametry, jednak způsobem vyjádření v územním plánu.

Konkrétní vymezení prvků zelené infrastruktury v územním plánu vyplývá z podmínek a potřeb daného území. Důvody pro zařazení ploch do systému ZI v příslušné kategorii vyplývají z místních podmínek, prostorového kontextu a ze zjištěného deficitu ekosystémových služeb. Vymezování prvků ZI v souladu s cíli a úkoly územního plánování je vedeno snahou o harmonické a účelné uspořádání funkcí území a je dále ovlivněno požadavky vyplývajícími z nadřazené územně plánovací dokumentace a objektivně zjištěnými potřebami obyvatel území.

Lze předpokládat, že nejvýznamnější objekty zeleně SSZ budou v územních plánech obcí vymezovány jako nosné prvky ZI a podstatná část objektů zeleně, které tvoří SSZ budou využity při vymezování podpůrných prvků ZI. V souladu s uvedenou metodikou však určité plochy plnící funkce sídelní zeleně nemusejí být vždy vymezeny jako součást zelené infrastruktury v územním plánu, případně mohou být považovány za prvky doplňkové. Územní podmínky pro jejich zachování či vytvoření představují podmínky využití konkrétních ploch s rozdílným způsobem využití.

¹⁰ § 10 Zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

SLOVNÍK VYBRANÝCH OBOROVÝCH POJMŮ

Dendrologický potenciál objektu zeleně

Dendrologický potenciál objektu je celková schopnost existujících dřevinných vegetačních prvků konkrétního objektu zajistit stabilitu prostorové struktury, resp. kompozice.

Dendrologický průzkum

Předmětem dendrologického průzkumu je zjištění vybraných vlastností dřevinných vegetačních prvků a posouzení jejich kvality a stability. Dendrologický průzkum je zpravidla pořizován pro jednotlivé objekty systému zeleně (např. parky), nebo vegetační prvky (např. stromořadí), může být proveden pro část obce nebo pro celé území obce (města). Rozsah zjišťovaných charakteristik dřevinných vegetačních prvků nad rámec standardu pro zpracování dendrologického průzkumu¹¹ se řídí účelem jeho zpracování.

Intenzitní třída udržovací péče (IT)

Jednotlivé základní plochy (objekty) zeleně je nutno přiřadit do různých intenzitních tříd udržovací péče. Toto zařazení by mělo zohledňovat významu těchto ploch v systému zeleně sídla (různá důležitost, význam a funkce jednotlivých ploch) a současně disponibilní finanční prostředky na údržbu zeleně. V ideálním případě je intenzitní třída udržovací péče přiřazena jednotlivým objektům zeleně ve studii systému sídelní zeleně, kdy je zohledněn širší kontext a význam. ČSN 83 9001 definuje intenzitní třídu péče o zeleň jako kvantitativně a kvalitativně stanovený rozsah intenzity péče o prvky nebo objekty zeleně. Intenzitní třída údržby konkrétního vegetačního nebo technického prvku je definovaná souborem pracovních operací a četností jejich opakování (je tedy specifikováno jaké pracovní operace se mají v rámci údržby provádět a jak často). Objekty zeleně jsou zařazovány do čtyř, zpravidla ovšem do tří intenzitních tříd.

1. IT – mimořádné nároky na pravidelnou péči u architektonicky náročných ploch s vysokou reprezentační hodnotou na zvláště exponovaných stanovištích a nadprůměrné nároky na péči u ploch zeleně v centrálních a centru blízkých oblastech městských částí s významem utvářejícím vzhled města či městské části
2. IT – průměrné nároky na pravidelnou péči u všech vnitroměstských ploch zeleně, pokud nejsou zařazeny do 1. IT. Typicky zpravidla zahrnuje zeleň bydlení jako funkční typ zeleně s nejvyšším podílem v systémech zeleně sídel
3. IT – nízké nároky na pravidelnou péči, odlehle objekty, plochy ležící ladem, plochy přírodní a přírodě blízké, podporující biodiverzitu. Zpravidla funkční typy krajinné zeleně na území města
4. IT - bez pravidelné péče.

Klasifikace sídelní zeleně

Sídelní zeleň lze klasifikovat podle různých (např. funkčních) kritérií či hledisek. Pro účely Studie SSZ jako podkladu pro územní plánování lze využít členění podle vyhlášky č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů. Toto členění je vhodné s využitím dalších klasifikačních kritérií doplnit, podrobněji členit, případně agregovat. Výchozí metodické možnosti pro dosažení vyšší využitelnosti a zároveň srozumitelnosti výstupů Studie SSZ nabízí tabulka č. 4 na str. 20.

¹¹ [Standard SPKK A01 001:2018 Hodnocení stavu stromů, AOPK ČR \(2018\)](#)

Tab. č. 4: Srovnání možností funkčního členění sídelní zeleně

Funkční členění zeleně pro potřeby Studie SSZ	Vyhláška č. 501/2006 Sb., obecných požadavcích na využívání území	Zelená infrastruktura ¹²
Parky	Plochy zeleně – parky a parkově upravené plochy [§ 7a odst. 3 písm. b)]	Nosné prvky
Parkově upravené plochy		
Rekreační zeleň		
Ochranná zeleň	Plochy zeleně ochranné a izolační [§ 7a odst. 3 písm. d)]	
Nábřeží v sídlech	Plochy zeleně sídelní ostatní [§ 7a odst. 3 písm. e)]	
Stabilizační vegetace svahů		
Les	Plochy lesní všeobecné [§ 15 odst. 3 písm. a)]	
Zahrada u individuální zástavby*	Plochy zeleně – zahrady a sady [§ 7a odst. 3 písm. c)]	(Někdy) podpůrné prvky
Zeleň obytných souborů*	uvedené kategorie funkčního členění sídelní zeleně vyhláška specificky neupravuje	
Zeleň občanské vybavenosti*		
Zeleň komerčních ploch*		
Zeleň dopravních staveb*		
Zeleň školních a kulturních zařízení*		
Zeleň sportovních areálů*		
Zeleň vodotečí*		
Zeleň zdravotnických zařízení*		
Hřbitovy	Plochy občanského vybavení – hřbitovy [§ 6 odst. 3 písm. f)]	
Zahrádkářské osady	Plochy rekreace – zahrádkářské osady [§ 5 odst. 3 písm. c)]	

*) Funkční typy sídelní zeleně v doplňkové (vedlejší) funkci; plochy zeleně uvedených funkčních typů obvykle nezakládají paralelní strukturu s hranicemi ploch v územním plánu (jsou součástí např. ploch bydlení, ploch dopravní infrastruktury apod.), nelze je ztotožňovat s doplňkovými prvky zelené infrastruktury (viz Kučera a kol., 2023). Z hlediska významu těchto funkčních typů v rámci SSZ je však nezbytné je do řešení Studie SSZ zahrnout.

Les

Plochy lesních porostů v zastavěném území sídel nebo v jeho blízkém okolí představují nezanedbatelný podíl sídelní zeleně s významnou rekreační funkcí, resp. rekreačním potenciálem. Poptávka po mimoprodukčních funkcích zvláště městských lesů se v poslední době významně zvyšuje. Hospodaření v rekreačně využívaných lesích vyžaduje specifické postupy, často odlišné od běžných způsobů hospodaření, a to mj. v závislosti na charakteru a intenzitě rekreačního využití. Smyslem jejich zavedení je dosažení rovnováhy mezi produkčními i mimoprodukčními funkcemi lesa, která umožní jak realizaci ekonomických cílů vlastníka, tak požadavky veřejnosti na různé způsoby rekreace. V určitých případech lze, po dohodě s vlastníkem, zvážit převedení vybraných lesních porostů z kategorie lesů hospodářských do kategorie lesů zvláštního určení.¹³

¹² Základní klasifikace prvků zelené infrastruktury dle Kučery a kol. (2023)

¹³ § 6 zákona č. 289/195 Sb., o lesích, ve znění pozdějších předpisů (lesní zákon)

Management péče o sídelní zeleň (MGP)

Management péče o sídelní zeleň (MGP) je oborově chápán jako suma všech potřebných činností k péči o sídelní zeleň směřující k dosažení její maximálně možné kvality při optimálním využití disponibilních zdrojů.

MGP zahrnuje oblast pořizování a správy nástrojů informační správy sídelní zeleně (např. pasport zeleně a další technicko-provozní podklady), oblast průzkumů a rozborů týkajících se funkčního stavu sídelní zeleně se zvláštním zřetelem na systém sídelní zeleně.

Jako podklad pro praktický výkon MGP, jeho plánování a financování, spadající do samostatné působnosti obcí, mohou obce pořídit samostatný dokument – Management plán.

Management plán (MP)

Management plán je dokument, který specifikuje soubor opatření, která zajistí rozvoj a dlouhodobou existenci vegetačních prvků v objektech zeleně, a to v souladu s jejich funkčním využitím a programovými, prostorovými a kompozičními zásadami, které se pro objekty zeleně stanovují. MP má oporu v ČSN 83 9051: Technologie vegetačních úprav v krajině – Rozvojová a udržovací péče o vegetační plochy.

Management plán

- specifikuje systémovou péči o objekty zeleně, především intenzitu a technologii péče, nejčastěji na dobu jednoho roku. Pokud je tato část zpracována jako samostatný dokument je označována jako Plán péče. Nezbytným podkladem pro Plán péče je Pasport zeleně.
- stanovuje postupy ke stabilizaci objektů zeleně a jejich další rozvoj. Principy (záměr) stabilizace vychází především z analytické části Studie SSZ. MP může rovněž zahrnovat rozpracovaná opatření směřující k rozvoji objektu zeleně, a to v případech, že jsou tato známá z dalších/jiných oborových podkladů
- fakultativně specifikuje návrh pěstebních opatření u dřevinných vegetačních prvků. Pokud je tato část zpracována jako samostatný dokument je označována jako Projekt pěstebních opatření. Nezbytným podkladem pro zpracování projektu pěstebních opatření je dendrologický průzkum, který (nejen s ohledem na jeho pracnost) není zpravidla k dispozici pro všechny objekty sídelní zeleně.

Objekt sídelní zeleně

Objekt zeleně představuje samostatný funkční celek, který je výsledkem tvůrčí činnosti založené na principech uplatňovaných v krajinářské architektuře. Základní podmínkou udržitelnosti objektu sídelní zeleně je systémová péče. Podle převládající funkce objektů sídelní zeleně rozlišujeme řadu jejich funkčních typů (např. zahrada, park, zeleň dopravních staveb aj.).

Objekt sídelní zeleně označujeme pro potřeby prostorového plánování pojmem **základní plocha sídelní zeleně (ZPZ)**, resp. plocha sídelní zeleně.

Pasport zeleně (PZ)

Pasport zeleně patří mezi základní oborové nástroje, je základním technicko-provozním podkladem pro výkon správy zeleně. Zpracovává se jako samostatný dokument a tvoří základní informační vrstvu oborového geografického informačního systému (GIS).

Pasport zeleně obsahuje základní kvantitativní analýzu složení a skladby vegetačních a technických prvků na plochách sídelní zeleně. Mapová část PZ část zachycuje prostorovou lokalizaci vegetačních (technických) prvků ve vztahu k vymezeným hranicím (pozemkové parcely, hranice základních ploch, katastrální území apod.), datová část PZ obsahuje všechny potřebné kvantitativní a popisné

údaje o daných prvcích (počty a výměry jednotlivých vegetačních prvků, vlastnické vztahy apod.) Zcela standardní je přímá provázanost s prostředím GIS a využití dat katastru nemovitostí. V současné době jsou tedy PZ zásadně zpracovávány jako logická a nenahraditelná vrstva geografických informačních systémů (GIS) sídel. Základní úlohou, která je řešena nad pasportem zeleně je bezpochyby problematika ekonomiky (nákladovosti, časové náročnosti) údržby. PZ je tedy základním podkladem pro projekt údržby zeleně.

PZ zpravidla pořizuje v samosprávné působnosti obec, resp. útvar obecního úřadu, který je odpovědný za správu zeleně příslušné obce. Základním podkladem mapové části je katastrální mapa, obvyklé měřítko výstupu je 1 : 1 000 (v případě potřeby 1 : 500). Informace obsažené v PZ lze využít pro Studii SSZ především pro detailní charakteristiku současného stavu ZPZ (kvantitativní analýza). Pokud je zpracována Studie SSZ před vytvořením PZ, pak PZ pracuje s vymezením základních ploch zeleně ze Studie SSZ.

Sídelní zeleň (SZ)

Pojem „sídelní zeleň“ není právní úpravou definován. Pro potřeby tohoto metodického doporučení jej lze zjednodušeně popsat jako soubor ploch, jejichž aktuální hlavní funkce jsou vázány přímo na zeleň (resp. vegetační prvky), nebo v nichž je zeleň důležitým doplňkovým prvkem k hlavnímu využití těchto ploch, které se vyskytují (vymezují) v zastavěném území, zastavitelných plochách a případně nezastavěném území v bezprostřední vazbě na zastavěné území a zastavitelné plochy.

Plochy sídelní zeleně plní v sídle celou řadu významných a nenahraditelných funkcí a jsou nositeli unikátních služeb (benefitů). Tato jejich vlastnost je primárně daná dominancí vegetačních prvků v jejich prostorové struktuře. Mezi nejvýznamnější přímé benefity ploch sídelní zeleně patří ekosystémové služby regulační, zejména mikroklimatické, hygienické, půdoochranné nebo vodohospodářské, a ekosystémové služby kulturní – rekreační, percepční, estetické nebo vzdělávací. Sídelní zeleň zároveň zajišťuje podmínky pro zachování ekosystémů, pro zachování a podporu druhové rozmanitosti a posilování ekologické stability, resp. ekologické odolnosti sídelní krajiny, čímž poskytuje ekosystémové služby podpůrné (základní).

Stabilita objektu zeleně

Stabilita objektu zeleně je vlastnost založená na jeho schopnosti odolávat změnám při současném plnění očekávaných funkcí. Odolnost vůči změnám souvisí především s druhovou a věkovou skladbou, prostorovým uspořádáním, zdravotním a pěstebním stavem zastoupených dřevinných vegetačních prvků. Plnění funkcí objektu zeleně dále souvisí se stavem technických prvků a vybaveností. Hodnocení stability funkčních typů je základním kritériem pro posouzení stavu a funkčnosti jednotlivých objektů zeleně i systému zeleně jako celku. Popis současného stavu sídelní zeleně a formulace závěrů se opírá právě o multikriteriální hodnocení stability objektů a je vyjádřeno ve výkresové části graficky.

Strukturální prvek objektu sídlení zeleně (též skladebný prvek objektu sídelní zeleně)

Funkční a prostorovou strukturu objektů krajinářské architektury tvoří jednotlivé vegetační a technické prvky. Každý z těchto prvků tedy představuje strukturální/skladebný prvek objektu sídelní zeleně.

Vegetační prvky jsou základní funkční a prostorotvornou složkou objektu sídelní zeleně. Vegetační prvek je určen růstovou (životní formou) rostlin, jejich fyziognomií, jejich prostorovým uspořádáním a způsobem pěstování, péče nebo ošetřování. Pro kompoziční účely se rozlišují jednotlivé a skupinové vegetační prvky. Základní skupinové vegetační prvky jsou uvedeny v následujícím přehledu:

Skupinové vegetační prvky	Vegetační prvky
Záhony letniček	Podle potřeby jsou skupinové vegetační prvky dále členěny na jednotlivé vegetační prvky
Záhony trvalek	
Zeleň v nádobách	
Skupiny keřů	
Solitérní keře	
Živé ploty	
Solitérní stromy	
Skupiny stromů	
Porosty stromů	
Trávníky	
Ruderální plochy	

Technické prvky jsou nedílnou součástí objektů sídelní zeleně, podporují funkční využití základních ploch zeleně; jsou jimi pozemní, inženýrské nebo vodohospodářské stavby, prvky vybavenosti, ale také prvky umělecké.

Systém sídelní zeleně (SSZ)

Systém sídelní zeleně je funkčně a prostorově strukturovaný soubor objektů sídelní zeleně, který využívá a posiluje prostorové nebo funkční vazby mezi jednotlivými plochami a prvky. Tyto vazby mohou být např. provozní, kompoziční nebo mohou vyplývat z přirozené ekologické povahy území. Systém sídelní zeleně vzniká prostorovým a funkčním vymezením stávajících a navržených ploch sídelní zeleně.

Při navrhování SSZ je kladen důraz na funkčnost (funkční potenciál) jeho součástí (skladebných prvků), maximální dosažitelnou funkční a prostorovou spojitost s důrazem na plnění jeho ekosystémových služeb. SSZ je komplementárně provázán s koncepcí uspořádání krajiny a v neposlední řadě je významnou součástí zelené infrastruktury území. Systém sídelní zeleně zahrnuje zeď veřejnou, vyhrazenou i soukromou.

Vymezení SSZ, který zahrnuje funkční propojení ploch s převažujícími přírodními složkami je základním nástrojem pro uplatnění adaptačních opatření v urbanizované krajině směřujících ke zvýšení odolnosti sídel a jejich schopnosti přizpůsobit se projevům změny klimatu. SSZ do sebe integruje vodní a vegetační plochy a prvky a vytváří tak předpoklady pro udržitelné hospodaření s vodou.

Vymezení SSZ je jako součást urbanistické koncepce obsaženo v územním plánu (vyhláška č. 500/2006 Sb., příloha č. 7, část I., odst. 1 písm. c). V rámci stanovení základní koncepce rozvoje území obce (urbanistická koncepce) má tedy i oporu v zákoně č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

SSZ je předmětem standardizace na úseku územního plánování. Je popsán jako „*souhrn vybraných ploch s RZV všech druhů zeleně, které tvoří zelený systém sídla (v zastavěném území a zastavitelných plochách) a má pro jeho fungování nezastupitelný význam. Systém zajišťuje návaznost ploch zeleně v sídle na jeho přírodní zázemí, podmiňuje kvalitu obytného standardu území, má výraznou pozitivní vazbu na vodní režim území a plní v zastavěném území široké spektrum nezbytných funkcí (ekologické, rekreační, mikroklimatické, kompoziční, estetické, ochranné apod.). Vytváří územní*

předpoklady k zajištění příznivějších existenčních podmínek pro vegetaci v pozměněném prostředí zastavěného území“¹⁴.

Systém sídelní zeleně logicky spoluvytváří koncepci uspořádání krajiny a v neposlední řadě jsou jeho významnou součástí nosné, popř. podpůrné skladebné prvky zelené infrastruktury.

Uliční stromořadí

Pro účely tohoto metodického rámce je uliční stromořadí definováno jako liniové uspořádání stromů tvořící vegetační doprovod komunikace, zejména v zastavěné části obce¹⁵. Stromořadí je vymezené jednotnou funkcí a stejným kompozičním cílem. Nejčastěji rozdělujeme stromořadí podle pěstebního tvaru na tvarované a volně rostlé. Podle prostorového uspořádání vzniká množství charakteristických typů, které se liší počtem stran a řad.

Definice uličního stromořadí se s ohledem na kontext od definice stromořadí podle Vyhlášky č. 189/2013 Sb., o ochraně dřevin a povolování jejich kácení, liší. Podle uvedené vyhlášky se stromořadím rozumí *„souvislá řada nejméně deseti stromů s pravidelnými rozestupy; chybí-li v některém úseku souvislé řady nejméně deseti stromů některý strom, je i tento úsek považován za součást stromořadí; za stromořadí se nepovažují stromy rostoucí v ovocných sadech a plantážích dřevin“*.

Základní plocha sídelní zeleně (ZPZ)

Základní plocha sídelní zeleně (ZPZ) je plocha, v níž převládá některá z funkcí zeleně, jejíž projevy jsou homogenní. Hlavní funkce ZPZ mohou být vázány přímo na zeď (resp. vegetační prvky), nebo v nichž je zeď důležitým doplňkovým prvkem k hlavnímu využití těchto ploch. Základní plocha zeleně je základní prostorovou (skladebnou) jednotkou systému zeleně sídla, kde je vymezována z hlediska kompozičního (role v prostorovém uspořádání sídla) a funkčního.

Základní plocha sídelní zeleně

- je homogenní ve své převládající funkci – struktura vegetačních a technických prvků do značné míry určuje konkrétní funkční typ zeleně; pro základní plochu je stanovena dominantní funkce (funkční typ) sídelní zeleně,
- má jednotný režim ochrany a návštěvnosti, resp. přístupnosti,
- respektuje potřeby údržby – pro každou ZPZ je stanovena pouze jedna intenzitní třída údržby,
- je logickou jednotkou systému zeleně.

ZPZ lze vymezit na základě výše uvedených kritérií, která jsou rovněž významná pro jejich grafické vyjádření (vymezení hranic ZPZ) v oborové datové základně v prostředí Geografického informačního systému (GIS).

ZPZ je také základní evidenční jednotkou, která má zásadní význam pro další úlohy systémového managementu. Může být tvořena jednou nebo několika pozemkovými parcelami nebo jejich částmi.

Plochou sídelní zeleně je obecně jakákoliv plocha zeleně, kterou podle výše uvedených kritérií nelze označit za ZPZ. Za plochu sídelní zeleně je možno považovat část základní plochy sídelní zeleně, ucelený soubor základních ploch sídelní zeleně, nebo část plochy s jiným převažujícím funkčním využitím. Specifické plochy sídelní zeleně představují lesní porosty zpravidla na pozemcích určených k plnění funkcí lesa (PUPFL), které jsou součástí urbanistické struktury a mohou tvořit

¹⁴ [Standard vybraných částí územního plánu Metodický pokyn, 2. vydání. Verze 2. 1. 2023](#)

významný podíl sídelní zeleně a zajišťovat významné funkce. Pojmem "plocha sídelní zeleně" resp. "základní plocha sídelní zeleně", uplatňovaným především v procesech prostorového plánování, označujeme stávající nebo navrhovaný objekt sídelní zeleně (viz **objekt sídelní zeleně**).

Zelená infrastruktura (ZI)

Pojem Zelená infrastruktura (ZI) je Sdělením Evropské komise¹⁶ definována jako „strategicky plánovaná síť přírodních a polopřírodních oblastí s rozdílnými environmentálními rysy, jež byla navržena a je řízena s cílem poskytovat širokou škálu ekosystémových služeb. Zahrnuje zelené plochy (nebo modré plochy, jde-li o vodní ekosystémy) a jiné fyzické prvky v pevninských (včetně pobřežních) a mořských oblastech. Na pevnině se zelená infrastruktura může nacházet ve venkovských oblastech i v městském prostředí“.

Právní úprava územního plánování, která zakotvena zákonem č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, poskytuje pro potřeby vymezení ZI řadu nástrojů. V územním plánu je možné zelenou infrastrukturu vyjádřit koncepcí uspořádání krajiny a urbanistickou koncepcí, resp. systémem sídelní zeleně. V souladu s koncepcí uspořádání krajiny a urbanistickou koncepcí je základ ZI vyjádřen vymezením ploch s rozdílným způsobem využití pro nosné prvky ZI. Naplnění koncepce uspořádání krajiny a urbanistické koncepce, jejíž součástí je systém sídelní zeleně, lze zajistit stanovením podmínek využití území v ostatních plochách (zpravidla podpůrné prvky ZI). Základem spojitě sítě prvků ZI jsou skladebné části ÚSES všech úrovní, do ZI lze řadit plochy krajinné zeleně se specifickými funkcemi – protierozní, ochrannou, doprovodnou a jako interakčních prvků ÚSES). Samozřejmostí jsou plochy přírodní, lesní, vodní a vodohospodářské, zemědělské s trvalými kulturami, které jsou obligátní součástí ZI.

Nově přijatý zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů (nový stavební zákon) ZI definuje jako „plánovaný, převážně spojitý systém ploch a jiných prvků vegetačních, vodních a pro hospodaření s vodou, přírodního a polopřírodního charakteru, které svým cílovým stavem umožňují nebo významně podporují plnění široké škály ekosystémových služeb a funkcí; součástí zelené infrastruktury je také územní systém ekologické stability krajiny“; v případě, že zelená infrastruktura slouží veřejné potřebě, je též součástí veřejné infrastruktury¹⁷.

Jedním z výstupů výzkumného projektu Vymezování zelené infrastruktury v územně plánovací dokumentaci (ÚPD), zejména v územním plánu, jako nástroj posilování ekosystémových služeb v území¹⁸ (TITBMMR805) je definice zelené infrastruktury, formulovaná pro účely jejího vymezení v ÚPD: „Zelená infrastruktura je síť ploch a jiných prvků přírodního a polopřírodního charakteru, které svým cílovým stavem umožňují plnění široké škály ekosystémových služeb. Síť je tvořena prvky vegetačními, vodními a pro hospodaření s vodou, které se dle významu dělí na nosné a podpůrné. Síť je součástí urbanizovaného i neurbanizovaného území a je převážně spojitá. Územní plánování vymezuje nosné a zohledňuje podpůrné prvky zelené infrastruktury s cílem vytvářet územní podmínky pro její uchování, obnovu či doplnění. Nosné prvky jsou zpravidla nositeli veřejných zájmů, chráněných zvláštními právními předpisy. Územní systém ekologické stability krajiny je součástí zelené infrastruktury.“

V praxi je často užíván také pojem „modrozelená infrastruktura“, kterým je označován systém opatření zajišťujících promyšlené a udržitelné hospodaření s vodou, především srážkovou vodou, v sídlech. Součástí tohoto systému jsou také ekosystémy, resp. objekty sídelní zeleně, a to jak jejich

¹⁶ [Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů COM\(2013\) 249 s názvem Zelená infrastruktura – zlepšování přírodního kapitálu Evropy](#)

¹⁷ § 10 odst. 1 písm. c) zákona č. 283/2021 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

¹⁸ [Metodika vymezování zelené infrastruktury v územně plánovacích dokumentacích, zejména v územním plánu \(2023\)](#)

vegetační, tak technické prvky. Pojem není obecně závaznými právními předpisy definován, jeho obsahové pojetí se u různých autorů nebo uživatelů může významně lišit a podle toho se jeho význam může s pojmem zelená infrastruktura více či méně překrývat.¹⁹

¹⁹ Základní informace o modrozelené infrastruktuře a o vztahu zelené, šedé a modrozelené infrastruktuře k hospodaření s dešťovou vodou z hlediska působnosti Ministerstva životního prostředí jsou uvedeny na internetových stránkách MŽP v odkazu https://www.mzp.cz/cz/modrozelená_infrastruktura

SEZNAM CITOVANÝCH ZDROJŮ

Odborné publikace, metodiky, zdroje dat

AGENTURA OCHRANY PŘÍRODY A KRAJINY ČR. *Hodnocení stavu stromů SPKK A01 001:2018 in Standardy péče o přírodu a krajinu* [online]. 2018. [cit. 2023-06-30]. Dostupné z: https://nature.cz/documents/20121/1199516/01001_Hodnoceni+stavu+stromu.pdf/619ec8da-d933-abe5-3b77-394e13d5f3ee?t=1652775992089

ČSN 83 9051: *Technologie vegetačních úprav v krajině – Rozvojová a udržovací péče o vegetační plochy*. Praha: Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví, 2006.

EVROPSKÁ KOMISE. *Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a výboru regionů COM(2013)0249 final Zelená infrastruktura – Zlepšování přírodního kapitálu Evropy* [online]. [cit. 2023-03-26]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX%3A52013DC0249>

KUČERA, Petr, et al. *Vymezování zelené infrastruktury v územně plánovací dokumentaci, zejména v územním plánu, jako nástroj posilování ekosystémových služeb v území* [online]. 2023. [cit. 2023-05-31]. Dostupné z: <https://www.mmr.cz/cs/ministerstvo/stavebni-pravo/publikace-a-odborne-texty/vymezovani-zelene-infrastruktury-v-uzemnim-planu>

MAJER, Karel, et al. *Standardy dostupnosti veřejné infrastruktury* [online]. 2016, 2020 [cit. 2023-06-30]. Dostupné z: <https://www.mmr.cz/cs/ministerstvo/stavebni-pravo/stanoviska-a-metodiky/stanoviska-odboru-uzemniho-planovani-mmr/9-ostatni-stanoviska-a-metodiky/standardy-dostupnosti-verejne-infrastruktury>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. *Standard vybraných částí územního plánu Metodický pokyn, 2. vydání. Verze 2. 1. 2023* [online]. 2023. [cit. 2023-06-30]. Dostupné z: <https://www.mmr.cz/getmedia/7fa7b54e-dfad-4e26-a475-aafd69e94cc6/Standard-UP-metodika-2023-01-02.pdf.aspx?ext=.pdf>

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ. *Modrozelená infrastruktura* [online]. 2023. [cit. 2023-07-24]. Dostupné z: https://www.mzp.cz/cz/modrozelenaa_infrastruktura

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ. *Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR, 1. aktualizace pro období 2021–2030* [online]. 2021. [cit. 2023-06-30]. Dostupné z: https://www.mzp.cz/cz/zmena_klimatu_adaptacni_strategie

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ. *Pravidla pro žadatele a příjemce podpory z OPŽP 2021-2027* [online]. Verze 4 účinná od 31. 5. 2023. [cit. 2023-05-31]. Dostupné z: <https://opzp.cz/dokumenty/pravidla-pro-zadatele/>

SÝKOROVÁ, Markéta, MACHÁČ, Jan, et al. *Voda ve městě. Metodika pro hospodaření s dešťovou vodou ve vazbě na zelenou infrastrukturu* [online]. 2021. [cit. 2023-06-30]. Dostupné z: <https://www.vodavemeste.cz>

Právní předpisy

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů (nový stavební zákon)

Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích, ve znění pozdějších předpisů (lesní zákon)

Zákon č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě (autorizační zákon), ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

ČR	Česká republika
DSP	dokumentace pro stavební povolení
DÚR	dokumentace pro územní rozhodnutí
GIS	geografický informační systém
MGP	management plán
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MP	management péče (o sídelní zeleň)
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
PUPFL	pozemek určený k plnění funkce lesa
PZ	pasport zeleně
SSZ	systém sídelní zeleně
Studie SSZ	Studie systému sídelní zeleně
SZ	sídelní zeleň
ÚP	územní plán
ÚPD	územně plánovací dokumentace
ÚSES	územní systém ekologické stability
ZI	zelená infrastruktura
ZP	plocha zeleně
ZPZ	základní plocha zeleně

OSVĚDČENÍ O AUTORIZACI

ČESKÁ KOMORA
ARCHITEKTŮ

osvědčuje, že

Ing. et Ing. Barbora Májková

rodné číslo

je držitelem autorizace
pro obor

KRAJINÁŘSKÁ ARCHITEKTURA

§4 odst.2 písm.c) a odst.4 zákona č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů
a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů

s právem používat označení

AUTORIZOVANÝ KRAJINÁŘSKÝ ARCHITEKT

a s právem používat razítko se státním znkem

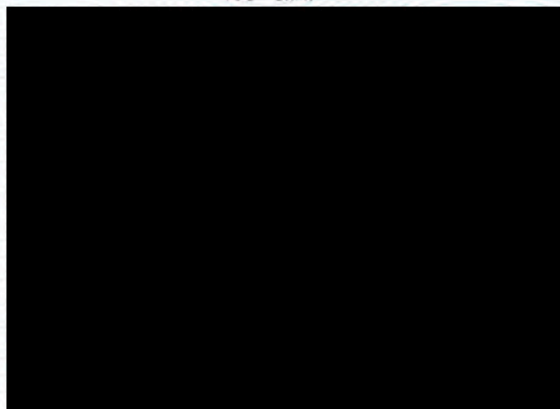
a je zapsán/na pod pořadovým číslem:

03 999

do seznamu autorizovaných osob vedeného

Českou komorou architektů

ke dni

Doložka konverze do dokumentu obsaženého v datové zprávě

Tento dokument, který vznikl převedením vstupu v listinné podobě do podoby elektronické pod pořadovým číslem **601040_004672**, skládající se z **1** listů, se doslovně shoduje s obsahem vstupu.

Zajišťovací prvek: **bez zajišťovacího prvku**

Jméno a příjmení osoby, která konverzi provedla: **Marie Prchalová**

Vystavil: **Česká pošta, s.p.**

Pracoviště: **Brno 4**

Česká pošta, s.p. dne **08.01.2019**

114661424-53915-190108094008